

თიღიპოს მეფე

მოქმედი პიზნი

თიღიპოსი

ქუჩუმი

კრეონცი

ქორო

ცინესიასი

იოკასცი

მაცნე

ლაიოსის მსახური

ექსანტელოსი

პროლოგოსი

ოიდიპოსი

შვილებო, ახალთაობაო ძველი კადმოსის,
ნეტავი რისთვის ჩამომსხდარხართ საკურთხეველებთან,
სავედრებელი რად გიპყრიათ ხელში რტოები?
საკმევლის კვამლით ავსებულა მთელი ქალაქი,
პეანებსა და ოხვრა-კენესას მოუცავს იგი.
აღარ ვისურვე, სხვისი პირით შემეტყუო, შვილნო,
თქვენი ამბავი, თავად მოველ თქვენს მოსასმენად
სახელგანთქმულად წოდებული ოიდიპოსი.
მაგრამ, მოხუცო, ხმა გაიღე, აკი შენ შეგფერს,
მათ ნაცვლად მითხრა, რა მიზეზით მოსულხართ ჩემთან.
რამეზე შიშობთ? გსურთ რაიმე? მე ძლიერ მინდა,
რომ ყველაფერში დაგეხმაროთ; გულქვა ვიქნები,
თქვენი ვედრება თუ არ შემძრავს შესაბრალისი.

ქუსუმი

ო, ოიდიპოს, მბრძანებლო ჩვენი ქვეყნისა,
შენ თავად გვხედავ, თითქმის ყველა ასაკისანი
შენს ბომონებთან ვსხედვართ ახლა. შორს ვერ დაფრენენ

ზოგნი ჯერ კიდევ, აქვე არის წლებით მოღლილი
ქურუმთა დასიც, მეც აქა ვარ – ზეესის ქურუმი,
აქვე არიან ჭაბუკთაგან ურჩეულესნიც,
სხვებიც ათენას ორ ტაძართან სხედან რტოებით,
ჩვენს აგორაზე, ისმენოსის სამისნო ფერფლთან.
რადგან ქალაქი, კარგად ხედავ ამას თვითონვე,
ზომაზე მეტად ლელავს უკვე, თავს ველარა სწევს
ღრმა უფსკრულიდან, თავს ვერ აღწევს სისხლიან მორევს,
თესლშივე კვდება თვისი მიწის ნაყოფით თებე,
ხარის ჯოგებშიც ილუპება და თებეს ქალთა
ჩანასახშივე კვდება იგი; ცეცხლისმპყრობი და
მრისხანე ღმერთი – შავი ჭირი ტანჯავს ჩვენ ქალაქს.
აცარიელებს შავი ჭირი კადმოსის მიწას,
ხოლო შავბნელი ჰადესი კი კვნესით მდიდრდება.
ღმერთების სწორად არც მე გთვლი და არც ეს ბაღლები,
საკურთხეველთან რომ დამსხდარან სავედრებელად,
მაგრამ ამ ქვეყნის ვარამსა და ღვთიურ საქმეში
მოკვდავ კაცთაგან უპირველესს გიხმობთ ყველანი;
ავი მომღერლის ხარკისაგან, ჩვენ რომ ვიხდიდით,
შენ შენი მოსვლით დაიხსენი კადმოსის სახლი,
იხსენი, თუმც კი არაფერი იცოდი ჩვენგან
და არაფერი შეგიტყვია: ყველა ასე ვთვლით,
ღმერთის შეწევნით დაიხსენი ჩვენი სიცოცხლე.
ო, ოიდიპოს, ყველას შორის აღმატებულ,
ყველანი ამას შემოგთხოვთ და ამას გავედრებთ,
აღმოგვიჩინე დახმარება, უფლის ისმინე,
სიტყვა რაიმე ან კაცისგან იუწყე რამე;
აკილა ვიცი, ამ ცხოვრების ავბედობისას
.....
ისევ ნაცადთა რჩევას მოაქვს კარგი შედეგი.
აღსდექ, მეფეო, მოკვდავთაგან უპირველესო,
აღსდექ და ისევ აღადგინე ჩვენი ქალაქი;

ძველი საქმისთვის მხსნელს გიწოდებს შენ ეს ქვეყანა,
 მაგრამ თუ კვლავაც დავეცემით ერთხელ დახსნილნი,
 აღარაფერში აღარ ვაქნევთ შენს მმართველობას.
 კვლავაც უშიშრად დაამტკიცე ჩვენი ქალაქი.
 კეთილი ნიშნით ხომ გვიბოძე მეფეო, ადრე,
 ბედნიერება, ამის მსგავსად იქმოდე ახლაც.
 უკეთუ მართავ ამ ქვეყანას და თუკი უფლობ,
 განა დაცლილი, ხალხით სავსე იუფლე იგი;
 რალა აზრი აქეს სიმაგრეს და ან კიდევ ხომალდს,
 თუკი სრულიად დაიცლება ხალხისგან იგი?!

თიღიპოსი

როგორ არ ვიცი, კარგად ვიცი, საბრალო შვილნო,
 თუ რად მოხვედით, კარგად არის ჩემთვის ცნობილი,
 რომ სნეულებას შეუპყრისხართ, მაგრამ იცოდეთ,
 ჩემზე სნეული არვინაა, შვილებო, თქვენში.
 თქვენი ტკივილი ერთს ეხება მხოლოდ და მხოლოდ,
 მარტოდენ თქვენ თავს, სხვა არავის, ჩემი სული კი
 ქალაქზეც ტირის, ჩემს თავზედაც და თავად შენზეც.
 თქვენ ახლა განა ძილქუშიდან გამომალვიძეთ,
 კარგად იცოდეთ, ბევრი ცრემლი დავღვარე უკვე,
 ბევრი მოვსინჯე გზა ფიქრებში ხეტიალისას,
 ბევრი ვიფიქრე, ეს ერთი გზა მოვნახე ბოლოს
 და სწორედ ასეც მოვიქეცი, აკი კრეონტი,
 ჩემი ცოლისძმა, ვაჟიშვილი მენეკევსისა,
 უკვე წარვგზავნე ფოიბოსის პითიურ სახლში,
 მსურს რომ იკითხოს, როგორ უნდა დავიხსნათ თებე.
 ვიანგარიშე უკვე გზის დროც და ეს ბოლო დღე
 მწუხარე კითხვას მისვამს ახლა, რა ქნა კრეონტმა?
 რად იგვიანებს? გადასცილდა დრო უკვე ვადას.
 დაბრუნდება და გულბოროტი ვიქნები მართლაც,
 უკეთუ სრულიად არ დავიცავ უფლის ნაბრძანებს.

ქუჩუმი

კეთილად მითხარ ყოველივე და ჰა, კრეონტის
მოახლოებას მანიშნებენ უკვე ესენიც.

ოიდიპოსი

დიდო აპოლონ, დე, ისეთი მხსნელივე ბედი
მოჰქონდეს კრეონტს, რა ნათელიც თვალეში უდგას.

ქუჩუმი

როგორც ჩანს, რაღაც უხარია; თუ არა მაშინ
არ მოვიდოდა იგი ჩვენთან დაფნით შემკული.

ოიდიპოსი

მალე შევიტყობთ; სულ ახლოა, ხმასაც მივანვდენთ.
მეუფევე, ძეო მენეკეესის, ჩემო ცოლისძმავ,
გვითხარი, უფლის რა პასუხით მოდიხარ ჩვენთან.

კრეონტი

კარგით, რამეთუ ის სიმძიმე, რაც დაგვანვება,
თუ სწორედ იქნა, სრულ სიკეთეს მოგვითანს ყველას.

ოიდიპოსი

მაინც როგორი ამბავია? ეგ შენი სიტყვა
არც შიშს არა მგვრის და არც რამე სიმხნევს მმატებს.

კრეონტი

თუ გსურს, რომ ყველას თანდასწრებით მამშობინო,
მე მზად ვარ გითხრა, თუ არა და, შიგნით შევიდეთ.

ოიდიპოსი

ყველას წინაშე მომახსენე, განა ჩემ გამო,
მათ გამო არის, თუ ნუხილი მტანჯავს მათ მეფეს.

კ ს ჯ ე ო ნ ც ი

იმას გაუწყებ, რაც ღმერთისგან მომისმენია,
ცხადად გვიბრძანებს ფოიბოსი, უფალი ჩვენი,
რომ ქვეყნის მანკი ამ მიწაზე კაცად შობილი
გავაძევოთ და სენისაგან დავიხსნათ თებე.

ო ი დ ი პ ო ს ი

როგორ განვწმინდოთ? ხსნა რა არის ამ სიავისგან?

კ ს ჯ ე ო ნ ც ი

ქვეყნიდან კაცის გაძევება, მკვლელის მოკვება,
სწორედ ამ სისხლმა ააზვირთა ჩვენი ქალაქი.

ო ი დ ი პ ო ს ი

ვინ კაცზე ამბობს აპოლონი, ვის ხვედრს გულისხმობს?

კ ს ჯ ე ო ნ ც ი

სანამდის თავად დაიწყებდი ქალაქის მართვას,
ქვეყნის მეუფედ ლაიოსი გვყავდა თებეში.

ო ი დ ი პ ო ს ი

გამიგონია, არ მინახავს თუმც იგი თვითონ.

კ ს ჯ ე ო ნ ც ი

მკვდარია იგი და ახლა კი ჩვენი უფალი
მისი მკვლევლების დასჯასა გვთხოვს გაცხადებულად.

ო ი დ ი პ ო ს ი

სადლა ვიპოვით ახლა იმათ? სად აღმოჩნდება
კვალი იმ ძველი მკვლევლობისა, ძნელად საცნობი?

კ ს ჯ ე ო ნ ც ი

ამ მიწაზეო, ბრძანა ღმერთმა, რასაცა ვეძებთ,
ვპულობთ კიდეც, ჩვენ მას ვკარგავთ, რასაც არ ვეძებთ.

ოიდიპოსი

მაინც სად მოკლეს ლაიოსი, სახლში თუ გარეთ,
ველზე ხომ არა, ანდა სადმე, უცხო მიწაზე?

კრეონტი

როგორც თვითონ თქვა, საკითხავად წავიდა ღმერთთან...
გაეშურა და უკან აღარ დაბრუნებულა.

ოიდიპოსი

განა არავენ შესწრებია თანამგზავრთაგან
ვინმე ამ ამბავს, იმისგან რომ შეგვეტყო რამე?

კრეონტი

ერთი გადარჩა მათგან მხოლოდ და მანაც ერთმა
ერთი რამ გვითხრა მარტოოდენ, სხვა არაფერი.

ოიდიპოსი

მაინც რა გითხრათ? აღმოაჩენს მრავალს ის ერთიც,
ამ მცირე იმედს კარგად უნდა ჩაეჭიდოთ ხელი.

კრეონტი

ასე გვაუწყა, ყაჩაღებმა მოკლესო მეფე,
განა თუ ერთის, ბევრის ხელით მოკვდაო იგი.

ოიდიპოსი

ვით წავიდოდა ამ საქმეზე ყაჩალი ვინმე,
აქედან რომ არ მოესყიდა ვისამეს იგი?

კრეონტი

ფიქრობდნენ ასეც, თუმც მას მერე, რაც იგი მოკლეს,
არვინ გამოჩნდა ამ მკვლელობის შურისმგებელი.

ოიდიპოსი

თქვენი ტირანის ამნაირი დალუპვის შემდეგ
რა გასაჭირმა შეგიშალათ ხელი ძებნაში?

კ ს ე ო ნ ც ი

ცბიერმა სფინქსმა გვაიძულა, ბოროტ-მოლექსემ,
ფერხთით გვეცქირა და ფარულზე აღარ კი გვეზრუნა.

ო ი დ ი პ ო ს ი

ამ დაფარულის განცხადებას მე შევძლებ ისევ.
რადგან, ფოიბოს, და შენც, კრეონტ, მოკლულისადმი
თქვენი მცდელობა ღირსეულად დაიწყეთ მართლაც,
მაშ, მეც მიხილავთ სამართლიან თქვენს თანამდგომად,
შურისმგებელად ამ მიწისთვის და თანაც ღმრთისთვის.
განა შორეულ მეგობართა გულისთვის მოვსპობ
ამ სისაძაგლეს, ჩემთვის მოვსპობ მე იმას ისევ.
რადგან ის, ვინაც ლაიოსი განგმირა ერთ დროს,
იმავე ხელით ჩემს მოკვლასაც ისურვებს მალე.
თუკი ლაიოსს შევეწევი, ჩემს თავს დავიცავ.
მაშ, სწრაფად ზეზე წამოდექით, ჩემო შვილებო,
კიბეებიდან და წაიღეთ სავედრებელი
თქვენი რტოები, სხვამ კი ვინმემ ერთად შეკრიბოს
კადმოსის მოდგმა, ავასრულებ მისთვის ყველაფერს.
ან ბედს გვარგუნებს, ან მიწაზე დაგვამხობს ღმერთი.

ქ უ ს უ პ ი

ავდგეთ, შვილებო, ჩვენ ხომ სწორედ ამ მადლისათვის
მოვედით მასთან, თავად იგი რომ ამბობს ახლა.
ფოიბოსი კი, ამ მისწოების წარმომგზავნელი,
დე, მასთან ერთად მსხნელად გვექნეს და ჩაკლას სენი.

პაროდოსი

ქოწო

სცროფი ა

ო, ზევსის ხმატკბილო სიტყვაო, ნეტავი როგორი
მოსულხარ
ოქრომრავალი პითონიდან
ჩვენს განთქმულ თებეში? ვშიშობ და ვცახცახებ და სული
მიშფოთს.

მკურნალო დელიოს პეანო,
ვშიშობ და ქედს ვიხრი წინაშე შენსა,
რას მეტყვი ახალ წესს, ძველთაძველს რას მეტყვი,
შენ რომ აგისრულო,
მაუწყე, ო, ოქრო-იმედის ნაშობო,
უკვდავო სიტყვაო.

ანტისცროფი ა

პირველად შენ გიხმობ, ასულო ზევსისა,
უკვდავო ათენა,
და შენაც, დაო ათენასი,

მყპრობელო მიწისა არტემის, რომელიც
 აგორას ტახტს ზიხარ,
 და შენაც, შორსმტყორცნელო ფოიბოს,
 ჭირთაგან დამცველნო, კვლავ მოდით მხსნელებად,
 კვლავ მოდით, აკილა ადრეც ჩაგიკლავთ
 ხანძარი ჭირისა,
 ხანძარი ადრედაც, რომ გვნვაჲდა, ო, ისევ
 გვიხსენით, უკვდავნო.

სცროფი ბ

ჰოი, ღმერთებო, უბედურება
 მტანჯავს ურიცხვი, სნება შეჰყრია
 ჩემს ხალხს და აღარც აზრის შუბი აქვს
 ვინმეს, რომ იგი ჭირს შეაგებოს,
 ბავშვებიც არ ჩნდება ამ დიად მიწაზე,
 ვერც შობის ტკივილს უძლებენ ქალნი,
 ფრთამალი ფრინველის სადარად მიქრიან,
 ცეცხლსაც კი ასწრებენ, ურჩსა და მოუდრეკს,
 მწუხრის ღვთაების ნაპირისკენ.

ანცისცროფი ბ

და ილუპება ქალაქი მათგან,
 და საწყალობლად წვანან ბავშვები
 და სიკვდილს სთესენ ქვემოთ, დაბლობზე.
 მხცოვანი ქალებიც დედებთან არიან,
 სასტიკი ტანჯვისგან ვედრებით სავსენი
 საკურთხევლებთან გმინავენ საწყლად.
 მათ კივილს შერთვია ნათელი პეანიც,
 გვიხსენი, ო, ზევსის, შენ, ოქრო-ასულო,
 ხსნა მოგვივლინე თვალებნათელი.

სცროფი გ

მძლეთამძლე არესს, ვინაც
 მტანჯავს ბრინჯაოს ფარის უქონელს,
 ვაების აღმძვრელს ვემუდარები,
 შორს გაეცალოს სამშობლოს ჩემსას,
 ჩემი სამშობლოს საზღვრებს,
 ან ამფიტრიტეს სანოლს ეწვიოს,
 ან კიდევე არასტუმართმოყვარე
 თრაკიის ტალღებ-მარად-ბორგნულ
 ნავთა საყუდელს.
 ღამით დარჩენილს დღე გვტაცებს უკვე.
 შენ, მძლე ისრების
 და ცეცხლის მპყრობო, მამაო ზევსო,
 შენი მეხის ქვეშ დაამხე იგი.

ანცისცროფი გ

შენ, ლიკეიოს მეუფევე,
 მსურს ოქრონული შენი ღარიდან
 ყოველგნით ტყორცნო შენი მძლეთამძლე,
 და უძლეველი ქეიბურები.
 და არტემისმაც ტყორცნოს ისინი,
 ღმერთქალმა ხელში ნათლისმპყრობელმა,
 სწრაფად რომ დაქრის ლიკიის მთებზე,
 ბაკქოსსაც ვუხმობ ოქროსმიტრიანს,
 ამ ჩვენი მიწის სახელზიარ, ვაზისფურცლება
 ევოურ ბაკქოსს,
 დე, განაბნიოს ნათელ ჩირაღდნით
 ღმერთი ღმერთთაგან უსაძაგლესი.

პიჩველი ეპისოდონი

თ ი დ ი პ ა ს ი

შენ ღმერთებს შესთხოვ, მაშ, უკეთუ მოისურვებ და
მე დამიჯერებ და ბოლომდე მიჰყვები ამ ჭირს,
დაცვას მიიღებ და ჭირთაგან შემსუბუქებას.
რაც ადრე მოხდა, ან რაც ითქვა, შორს არის ჩემგან,
მაშ, როგორც უცხო, ისე ვიტყვი, საყურადღებოს
ვერას მივაკვლევ, თუ ნიშანი არ მექნა რამის.
ახლა კი, რახან გვიან გავხდი ამ ქვეყნის მკვიდრი,
ამას გიცხადებთ ყველა თქვენგანს, ყველა კადმოსელს:
მას, ვინაც იცის, თუ ვის მიერ იქნა მოკლული
ლბდაკოსის ძე, ლაიოსი, დაუყოვნებლივ
მე მომახსენოს ყოველივე და თუ თვით არის
დამნაშავე და ეშინია ცოდვის გამხელა,

.....

არ დაატყდება მას სიავე არანაირი.
ამ ერთის გარდა – უენებელი დატოვებს თებეს.
ხოლო უკეთუ ვინმემ იცის, რომ დამნაშავე
ვილაც უცხოა, ნუ დამალავს, რადგან მე იმას
ჯილდოს მივცემ და გავუმრავლებ ქონებას მადლით.

მაგრამ თუ ენას ჩაიგდებთ და მეგობრისათვის,
ანდა თქვენივე თავისათვის შიში შეგიპყრობთ,
ხამს, ისევე ჩემგან მოისმინოთ, თუ რას ვიქმ მაშინ.
ვინც უნდა იყოს, ამას ვბრძანებ, რომ ამ მიწაზე,
მიწაზე, რომლის ძალასა და ტახტსაც თავად ვფლობ,
არვინ მიიღოს სახლში იგი, სიტყვა არ გასცეს,
თანაზიარი არ გახადოს მსხვერპლშენირვაში,
არც განბანვის და არც კურთხევის არ მისცეს ნება,
ყველამ სახლიდან გააძევოს ყოველთვის იგი –
მიზეზი ჩვენი სიავისა – აკი აგრე თქვა
დიადმა ღმერთმა პითიური მისნობის ენით.
ხოლო ვინც ნაბრძანს არ დაიცავს, უკვდავებს შეეთხოვ,
რომ არც ამ მიწის არ უბოძონ ნაყოფი მას და
არც შვილი მისცენ დიაცისგან, დაე, ახლავე
მოკვდნენ ისინი ან თავისით წარწყმდნენ როგორმე.
მაშ, რაც ვთქვი, იმის შესრულებას გიბრძანებთ ყველას.
გიბრძანებთ ჩემთვის, ღმრთისთვისა და ჩვენი მიწისთვის,
ეგ ზომ უღმრთოდ და უნაყოფოდ რომ განწირულა.
ღმერთებსაც რომ არ ესურვათ და ეს არ ებრძანათ,
რჩეული მამრის და მეუფის სიკვდილის შემდეგ,
არ ხმდა, რომ აგრე შებილწული გყოლოდათ თებე.
მკვლელები უნდა მოგეძებნათ; ამჯერად მე ვფლობ
ძალას მიწისას, ლაიოსი რომ ფლობდა ადრე,
მის სარეცელსაც და მის ცოლსაც მე ვფლობ ამჟამად,
ზიარს გვიშობდა ცოლი ბავშვებს, უკეთუ მის ქმარს
უბედურება არ რგებოდა უშვილობისა –
ახლა კი, როცა ბოროტება არის ამ კაცზე,
ვით მამისათვის, სწორედ ისე ვიბრძოლებ მისთვის,
შვილების ნაცვლად ყველაფერზე წავალ კიდევაც,
რათა ვიპოვო და შევიპყრო ამ კაცის მკვლელი,
ვის წინაპრებად ლაბდაკოსს ვთვლით, პოლიდოროსსაც,
დღიად კადმოსს და უპირველეს დღიად აგენორს.

აი, ამგვარი ქომაგი და თანამდგომი ვარ
 დამონისა, კაცისა და თავად მოკლულის,
 ბოროტმოქმედს კი აგრე ვწყევლი, უკეთუ იგი
 დამალულია, მართო არის ან სხვებთან ერთად,
 დაე, ბოროტად გაატაროს ეგ ზომ ბოროტი
 და უბედური თვისი ყოფა, ღმერთებს ვფიცავარ,
 უკეთუ იგი ჩემს სახლშია ჩემი თანხმობით,
 ახლახან რაც ვთქვი, მეც შემხვდება იგივე ვნება.
 თქვენ კი, დანარჩენ კადმოსელებს, რომელთათვისაც
 მოსაწონია ჩემი სიტყვა, დე, თანამდგომად
 დიკე გყავდეთ და ნეტარ ღმერთთა უკვდავი დასი.

ქოჩო

ეგ შენი წყევლა მაიძულებს გულწრფელად გითხრა:
 არც მე მომიკლავს და არც მკვლელი არ შემიძლია,
 შენ რომ გიჩვენო. და უკეთუ შურისძიება
 ღმერთმა გვიბრძანა, მანვე გვამცნოს, ვინ არის მკვლელი.

ოიდიპოსი

სამართლიანად ამბობ მართლაც, მაგრამ გახსოვდეს,
 თუ ღმერთებს არ სურთ, იძულებით ვერაფერს იზამ.

ქოჩო

ახლა რომ ვფიქრობ, ამ მეორე აზრსაც გეტყვოდი.

ოიდიპოსი

მესამეც თუ გაქვს, იმაზედაც ნუ იტყვი უარს.

ქოჩო

რასაც მეუფე აპოლონი ხედავს, მე მჯერა,
 იმასვე ხედავს თვით მეუფე ტირესიასიც,
 ვინმემ რომ ჰკითხოვს, ყოველივეს შეიტყობ მისგან.

ოიდიპოსი

არ დამეინყნია არც ეგა და კრეონტის რჩევით
მე უკვე ორჯერ გავაგზავნე იმასთან ხალხი;
საოცარია, დრო გადის და ის კი არ მოდის.

ქოჩო

ერთი უაზრო ჭორისთვისაც მომიკრავს ყური.

ოიდიპოსი

მაინც რომლისთვის, ყველა აზრი ავწონ-დავწონოთ.

ქოჩო

ამბობდნენ, ვილაც მოგზაურმა მოკლავო მეფე.

ოიდიპოსი

მეც შემიტყვია, მაგრამ იმ კაცს ვერავინ ვერ ცნობს.

ქოჩო

თუ ვინმეს კიდეც შერჩენია შიშის მისხალი,
ამ წყევლის შემდეგ ველარ შეძლებს ჩუმად რომ იყოს.

ოიდიპოსი

ვისაც ავის ქმნა არ აშინებს, არც სიტყვა აფრთხობს.

ქოჩო

განმცხადებელიც აქვე არის, აჰა, მსახურებს
უკვე აქ მოჰყავთ ღვთაებრივი იგი მისანი,
ისლა ატარებს გულში კაცთა ჭეშმარიტებას.

ოიდიპოსი

ო, ყოვლის მცოდნე ტირესიას, შეცნობადის და
შეუცნობლისაც, ციურისაც, მიწიერისაც,
თუმც ვერა ხედავ, მაინც ხვდები რა სნებასა ჰყავს
ჩვენი ქალაქი შეპყრობილი, ჩვენო მეუფევე,

შენლა გვეგულვი დამცველად და ქალაქის მხსნელად.
 შენ იქნებ არც კი შეგიტყვია, რომ ფოიბოსმა
 აგრე აუწყა ქალაქიდან წარგზავნილ ვაჟკაცთ:
 ამ ჭირისაგან ერთადერთი შვება ის არის,
 რომ ლაიოსის დამლუპველნი მოვიძიოთ და
 მოვკლათ ისინი ან განვდევნოთ ჩვენი მიწიდან.
 და შენ კი, რახან კარგად იცნობ ფრინველთა ენას
 და არც მისნობის სხვა გზა არის შენთვის უცნობი,
 იხსენი თავი, თებეცა და მეც დამიხსენი,
 მეფის მკვლელობის ბინისაგან გვიხსენი ყველა.
 შენით ვარ ახლა; კაცისათვის დახმარება კი
 შეგვიძლია და ვიცით კიდეც მისი ღვანლისთვის.

ციკლესიასი

ვაგლახ, ო, ვაგლახ, საშინელი არის ის ცოდნა,
 მცოდნეს სარგებელს რომ არ აძლევს, ვიცოდი კარგად
 და დამავიწყდა – თორემ შენთან არ მოვიდოდი.

ოიდიპოსი

მაინც რა მოხდა? რად მოხვედი აგრე უნდილად?

ციკლესიასი

გამიშვი უკან; შენც ადვილად განაგდებ შენს ჭირს,
 და თუ დამყვები, მეც ადვილად განვაგდებ ჩემსას.

ოიდიპოსი

არც მართალს ამბობ და სათქმელის ასეთი მალვით
 არც თებე გიყვარს, შენ რომ გშობა და გამოგზარდა.

ციკლესიასი

ჰო, რადგან ვხედავ, არ მოიტანს სარგებელს შენთვის
 ეგ შენი სიტყვა; არც მე მინდა მისგან რომ ვევნო.

ოიდიპოსი

ღმერთებს გაფიცებ, თუ რამ იცი, ზურგს ნუ შეგვაქცევ,
ყველანი ამას გევედრებით მუხლმოდრეკილნი.

ციცქესიასი

არავინ უწყით, მეც არასდროს არ გეტყვით ჩემსას,
რათა არასდროს გავაცხადო შენ სიავე.

ოიდიპოსი

რას ამბობ? იცი და არ იტყვი? ის ხომ არ გინდა,
მეც მილაღატო და ქალაქიც გაანადგურო?

ციცქესიასი

არც ჩემთვის მინდა და არც შენთვის მწარე ტკივილი,
ვერ დამარწმუნებ. ნულა მკითხავ ტყუილუბრალოდ.

ოიდიპოსი

უბოროტესო ბოროტთაგან – კლდესაც რისხვით და
წყრომით შეძრავდა შენი ქცევა – იტყვი თუ არა,
თუ აგრე ურჩი და სასტიკი იქნები ისევ?

ციცქესიასი

ჩემს მრისხანებას მსაყვედურობ, ხოლო შენსას კი,
მუდამ შენთან მყოფს, ვერც კი ამჩნევ, ველარც კი ხედავ.

ოიდიპოსი

ვის არ აავსებს მრისხანებით იმის მოსმენა,
თუ რა სიტყვებით შეურაცხყავ ჩვენი ქალაქი.

ციცქესიასი

თავისთავადაც გაცხადდება, მეც რომ დავმალო.

ოიდიპოსი

შენც უნდა მითხრა, თავისთავად რაც გაცხადდება.

ციცქესიახი

მეტს აღარაფერს აღარ გეტყვი, ასე რომ, თუ გსურს, დე, უფრო მძიმემ და ველურმა რისხვამ შეგიპყროს.

თიდიპოსი

მართლაც არა მსურს რომ დავმყოფო ჩემი რისხვა და ჩემი აზრები; მაშ იცოდე, რას ვფიქრობ შენზე: შენ არ მოგიკლავს, სხვებთან ერთად მოაწყვე საქმე და სხვების ხელით აღასრულე. ბრმა რომ არ იყო შენ დაგნამებდი ლაიოსის მკვლელობას მხოლოდ.

ციცქესიახი

აგრე? მაშ გეტყვი, იმ ბრძანებას, შენ რომ გამოთქვი, ჯობს თავად შენვე უერთგულო და დღეის იქით არც ამათ უთხრა სიტყვა რამე და არც მე მითხრა, რადგან ამ მინის წამბილწველი შენა ხარ თვითონ.

თიდიპოსი

რა უსირცხვილოდ, რა უტიფრად მითხარი სიტყვა, ხომ არ გგონია, მაგ შენს ნათქვამს სადმე გაექცე?

ციცქესიახი

მე დახსნილი ვარ, რადგან ჩემში სიმართლე არის.

თიდიპოსი

საიდან იცი? არ გგონია, შენი საქმიდან.

ციცქესიახი

ისევ თვით შენგან! არ მსურდა და შენ მათქმევინე.

თიდიპოსი

რა გათქმევინე? თქვი ერთხელაც, უკეთ რომ მივხვდე.

ც ი ზ ე ს ი ა ს ი

ვერ მიხვდი განა? იქნებ ცდილობ, მე შემაცდინო?

ო ი დ ი პ ო ს ი

კარგად ვერ მივხვდი, ერთხელ კიდევ გამიმეორე.

ც ი ზ ე ს ი ა ს ი

ასე რომ ეძებ, შენ ხარ-მეთქი სწორედ ის მკვლელი.

ო ი დ ი პ ო ს ი

ორჯერ შემრისხე, არ მოგიტანს შენ ეგ სიხარულს.

ც ი ზ ე ს ი ა ს ი

მაშ, სხვასაც გეტყვი, რათა უფრო შეგიპყროს რისხვამ.

ო ი დ ი პ ო ს ი

რამდენიც გსურდეს, იმდენი თქვი, ფუჭად ირჯები.

ც ი ზ ე ს ი ა ს ი

მაშ, კარგი, გეტყვი, შენ ვერ ხედავ, რა სიავე გჭირს,
რა საძაგელი კავშირი გაქვს შენიანებთან.

ო ი დ ი პ ო ს ი

იქნებ გგონია, მუდამ შეძლებ ასე ლაპარაკს?!

ც ი ზ ე ს ი ა ს ი

ჰო, სანამ რამე ძალასა ფლობს ჭეშმარიტება.

ო ი დ ი პ ო ს ი

ფლობს, მაგრამ ისევ შენ გარეშე, ისევ უშენოდ,
შენ ბრმა გაქვს სმენა, გონება და ბრმა ხარ თვალებით.

ც ი ზ ე ს ი ა ს ი

ო, უბედურო, სწორედ იმას მაბრალებ ახლა,
რასაც სულ მალე თვით ესენი იტყვიან შენზე.

ოიდიპოსი

შენ ღამე გკვებავს ერთადერთი, არც მე ვევნები
და არც სხვა ვინმეს ნათლის მჭერეტელს ევნება შენგან.

ცოცქისა

ჰო, რადგან ჩემგან როდი გელის დაცემა ხვედრით,
აპოლონია უძლეველი, იგი იქმს ამას.

ოიდიპოსი

იქნებ კრეონტმა ჩაგაგონა შენ ეგ სიტყვები?

კსენოცო

არაფერს გერჩის შენ კრეონტი, შენს თავს შენვე მტრობ.

ოიდიპოსი

ო, სიმდიდრე და ტირანია, ხელოვნებაო,
ქიშპობით საესე ცხოვრებაში უპირველესო,
რა შური არის დამალული თქვენში ასეთი,
რომ ტახტისათვის, რაც მე ჩემით არ მითხოვია
და რაც ქალაქმა მომიბოძა მუქაფად ერთ დროს,
კრეონტი, ჩემი თანამდგომი უპირველესი
ახლა მალულად მომეპარა და იმას ფიქრობს,
ტახტიდან როგორ ჩამომავდოს, ამ მოგვს მიგზავნის,
ხვანჯთა დამგებელს, მანანალას, რომელიც გულში
ერთს ხედავს მხოლოდ, ხელობით კი ბრმა არის მართლაც.
თქვი მაინც, რითი ასახელე შენი ხელობა,
სად დაიმალე, როცა სფინქსი ტანჯავდა ქალაქს?
იხსენი განა შენი სიტყვით მაშინ თებელნი?
იმ გამოცანას ვერ გახსნიდა უბრალო ვინმე,
მისნობა იყო ამისათვის საჭირო მაშინ;
შენ ვერც ღმერთთაგან მიხვდი რამეს; მე კი მოველ და
მოვკალი იგი არრასმცოდნე ოიდიპოსმა,
ჭკუით შევძელი, ფრინველთაგან არ შემიცვნია,

შენ კი ის გინდა, დამამხო და იმას ოცნებობ,
რომ კრეონტის გვერდით ამოუდგე სამეფო ტახტთან.
მკვლელის ამგვარი გაძევება მწარედ გატირებთ
შენცა და მასაც; უხუცესად რომ არა გთვლიდნენ,
შენი საკადრი სასჯელითვე მოგგვრიდი ჭკუას.

ქოჩო

აგრე მგონია, ოიდიპოს, თქვენ ორს სიტყვები
უსაზმნო რისხვამ გაათქმევინათ. თუ დამიჯერებ,
ახლა იმაზე უფრო არის საჭირო ზრუნვა,
როგორმე კარგად ავასრულოთ ღმერთის მისნობა.

ციხესიასი

შენ ტირანი ხარ, მაგრამ მეც მაქვს იმის შეძლება,
რომ იმავეთი გიპასუხო; მეცა მაქვს ძალა;
განა თუ შენი, ლოქსიასის მონა ვარ მხოლოდ,
ასე რომ, არ ვარ დაწერილი კრეონტის მცველად.
ბრმა მინოდე და თან გამლანძლე, მე კი გაპასუხო:
თვალხილულიც კი ვერა ხედავ, რა სიავე გჭირს,
ვერც იმას ხედავ, თუ სადა ხარ ან ვისთან ცხოვრობ.
იცი კი, ვინ გშვა? განა იცი, მტრად რომ ერგები
ყველა შენიანს, ვინც მკვდარია და ვინც ცოცხალი

.....

ოდესმე შენი დედისა და მამის ორმაგი
ფეხმოსატეხი წყევლისაგან განიდევნები
შენ ამ მიწიდან, ბრმა იქნები შენ უკვე მაშინ.
რა ყურე, ანდა კითერონის რომელი კუთხე
არ აივსება შენი მოთქმით, მაშინ მიხვდები,
თუ სახლისათვის რა ბორგნეულ ქორწილს მოადექ
შენი კეთილი, ბედნიერი ნაოსნობისას.

.....

ვერც სხვა სიავე შეგიგრძნია, რომელიც მალე
ბოროტად ნაშობ შენს შვილებთან გაგათანაბრებს.

მაშ, მოდი, ახლაც ამოსვარე კრეონტისა და
ჩემი სიტყვები; არვინ არის მოკვდავთა შორის,
შენზე ბოროტი რომ ელოდეს ქვეყნად დაღუპვა.

ოიდიპოსი

შეძლებდა განა, აეტანა ვინმეს ამდენი?
ო, გაეთრიე, გატრიალდი უკანვე სწრაფად,
არ მოიხედო, არ მობრუნდე, ისე გაგვშორდი.

ციცეკოსი

შენ რომ არ გეხმე, შენთან მოსვლას არც ვაპირებდი.

ოიდიპოსი

რას ვიფიქრებდი, სისულელეს მეტყოდი ასეთს,
თორემ არასგზით მოგიხმობდი ჩემს სასახლეში.

ციცეკოსი

ჩვენ, შენი აზრით, სულელებად ვიშვით ამქვეყნად,
ხოლო შენს მშობლებს ბრძენკაცებად მივაჩნდით, მახსოვს.

ოიდიპოსი

რომელ ჩემს მშობლებს? მოიცადე! განა ვინ მშობა?

ციცეკოსი

სწორედ ეს დღე გშობს და ეს დღევე დაგამხობს სწორედ.

ოიდიპოსი

შენ რა ყველაფერს დაფარულს და ბუნდოვანს ამბობ.

ციცეკოსი

მათს ამოხსნაში შენ არა ხარ განა პირველი?

ოიდიპოსი

მამდაბლებ, მაგრამ იმავეთი მამალებ კიდეც.

ც ი ზ ე ს ი ა ს ი

მაგ ოსტატობამ დაგამხო და დაგლუპა სწორედ.

ო ი დ ი პ ო ს ი

თუ ეს ქალაქი დავიხსენი, აღარას ვწუხვარ.

ც ი ზ ე ს ი ა ს ი

რახან ასეა, მეც მივდივარ, ნავიდეთ, ბაღლო.

ო ი დ ი პ ო ს ი

ჰო, წაგიყვანოს, შენი ყოფნით ხელს გვიშლი მხოლოდ,
წახვალ და მეტად ველარ მოგვეგერი უკვე სატკივარს.

ც ი ზ ე ს ი ა ს ი

რაც მსურდა ვთქვი და გტოვებ კიდეც, ხოლო ეგ სახე
მე არ მაშინებს; კარგად ვიცი, ვერაფერს მავნებ.

კარგად მისმინე, კაცი იგი, შენ რომ დაეძებ,
კაცი, რომელსაც ექადნები და იმას ცდილობ,
ხალხს მეფის მკვლელად წარუდგინო, – აქ არის იგი.

უცხოტომელად მიიჩნევენ იმას თებელნი,
ის კი აქ იშვა და თებელად შევიცნობთ მალე.

არ გაიხარებს ამით იგი, თვალხილულისგან
ბრმა შეიქნება, მდიდრისაგან – არაფრისმქონე,

ჯოხის ცეცებით გასწევს იგი უცხო მიწაზე,
და დაინახავს, რომ თავისი ბავშვებისათვის

ძმა არის იგი, და ამასთან, მშობელი მამაც.

ხოლო ქალისთვის, ვინც ის შობა – შვილი და ქმარი,
მამის სარეცლის მოზიარე და მამის მკვლელი.

მაშ, შედი შიგნით და დაფიქრდი, და თუკი ვცდები,
თქვი, რომ მისნობის არაფერი არა მცოდნია.

პირველი სტასიმონი

ქოსო

სტროფი ა

ვინ არის იგი, ვინც დელფიურმა
და სამისნო კლდემ
ცოდვათა შორის ჯერაც ართქმული
ცოდვის ჩამდენად გამოაცხადა.
დროა, თავისი ფეხით გარბოდეს
ის კაცი უკვე,
ფრთამალ ცხენებზე სწრაფად გარბოდეს.
ზევსის ძე ატყდება მას უკვე ზეციდან,
ელვით ატყდება და ცათა ცეცხლით,
კერებიც გვერდით ახლავან უფალს,
საშინელნი და შეუცდომელნი.

ანტისტროფი ა

აკი აენთო თოვლდაბურული
პარნასოსიდან
ახლახან თქმული ღვთიური სიტყვა;

უცნობი კაცი ვეძებოთ ყველამ,
 ტყეებში დაძრწის იგი სანწყლად და
 მღვიმეებში და
 კლდეებზე დაძრწის ველურ ხარივით.
 საბრალო არის და თავისი საბრალო ფეხით
 ნამისნს გაურბის მიწის ჭიპისას,
 სიტყვებს, უკვდავნი რომ არიან და
 ახლა მის ირგვლივ რომ დაფრინავენ.

სცროფი ბ

მწარე შიშს მგვრის იგი, ვისაც ფრინველების ესმის ენა.
 არც მჯერა და არც არ მჯერა, არც ის ვიცი, რა უნდა ვთქვა,
 იმედებსლა ვეჭიდები, ვერც ანმყოს ვჭვრეტ,
 ვერც მომავალს.

არასოდეს არ მსმენია
 რამე შუღლი ყოფილიყოს
 ლაბდაკოსის მოდგმასა და პოლიბოსის ნაშობს შორის.
 შუღლი, რომლის გულისთვისაც
 ხალხში ეგ ზომ განდიდებულ
 ოიდიპოს მეფის სახელს
 სამტროდ აღუდგებოდი და ალბათ შურსაც ვიძიებდი
 ლაბდაკიდთა იდუმალი დაღუპვისთვის.

ანცისცროფი ბ

მხოლოდ ზევსი თუ არის და აპოლონი კაცთა მხედი,
 ვინაც უწყის ყოველივე; ხოლო ის, რომ მოკვდავ მისანს
 ჩემზე მეტი ჰქონდეს ცოდნა, მცდარი არის აზრი ეგე.
 კაცს მისანი თავის სიბრძნით
 მუდამ სჯობნის ხოლმე, მაგრამ
 სანამ რამე ურყევ ამბავს არ მეტყვიან დასტურისთვის,
 არც მე ვიტყვი რამეს მტკიცედ.

აკი ერთხელ ოიდიპოსს
სფინქს-ქალწული ედგა წინ და
ბრძნად წარმოჩნდა იგი მაშინ თებეს მხსნელი.
არასოდეს ბრალს არ დასდებს ოიდიპოსს ჩემი სული.

მეორე ეპისოდინი

კრეონტი

მოქალაქენო, საშინელი ამბავი მითხრეს,
თურმე ცილს მწამებს მე ტირანი ოიდიპოსი,
ველარ გავძელ და აქ მოვედი, თუკი ის ფიქრობს,
რომ რამე სიტყვით, ან რაიმე ბოროტი საქმით
მისთვის ზიანი მომეტანოს ამ გასაჭირში,
თუკი ასეთად მიმიჩნევენ ამიერიდან
აღარც კი მინდა ცოცხლად თავი, განა თუ მცირე,
ძალზე დიდ ვნებას მომაყენებს ასეთი სიტყვა,
თუ ამ ქალაქში ბოროტს მეტყვის ყველა თებელი,
მეგობრებიც და თავად შენაც ბოროტს თუ მეტყვით.

ქორო

შენი ბრალდება მრისხანების უამს თუ წამოსცდა
მეუფეს ჩვენსას, განუსჯელად, დაუფიქრებლად.

კრეონტი

მას აგრე უთქვამს, თითქოს ჩემგან ჩაგონებული
მისანი იგი მოტყუებას ცდილობდა მისას.

ქოცო

მართლაც აგრე თქვა, თუმც არ ვიცი, რას გულისხმობდა.

კსეონცი

სწორი თუ ჰქონდა მზერა ნეტავ, აზრზე თუ იყო,
მე რომ ამ საქმეს მაბრალეზდა ოიდიპოსი.

ქოცო

არ ვიცი, რადგან მე არ ვუცქერ, თუ რას სჩადიან
ქვეყნის მმართველნი. აჰა, ისიც, გარეთ გამოდის.

ოიდიპოსი

შენა ხარ განა? აქ მოხვედი, ასეთი ნეტავ
რა გული გერჩის, აქ, ჩემს სახლში რომ ბედავ მოსვლას?
ცხადზე ცხადია, რომ აშკარა მკვლელი ხარ ჩემი
და ჩემი ტახტის მოპოვებას ცდილობ აშკარად.
ღმერთებს გაფიცებ, თქვი, რა ნახე ჩემში სიმბდალის,
ან სიბრიყვისა რალა ნახე ჩემში ისეთი,
ამას რომ ბედავ? რა გეგონა, ვერ მივხვდებოდი?
ან მივხვდებოდი და იმას კი ველარ შევძლებდი,
თავი დამეცვა? ხომ სიბრიყვე გამოდგა ეს ცდა,
ცდა, რომ უხალხოდ მოგეხვეჭა ტირანის ტახტი,
ტახტი, რომელსაც ხალხითა და ოქროთი ვიხვეჭთ?

კსეონცი

თავადვე უწყი, რა აკეთო, მაგრამ მოდი და
მეც მომიხმინე, გაიგე და მერე განსაჯე.

ოიდიპოსი

ენა ტკბილი გაქვს, მოწაფე კი ცუდი ვარ შენი.
მშვენივრად ვხვდები, მოსისხარი ჩემი მტერი ხარ.

კსეონცი

ჯერ მომიხმინე, თუ რა გითხრა სწორედ მაგაზე.

ოიდიპოსი

სწორედ მაგაზე ნულარ მეტყვი, მართალი ვარო.

კრეონცი

უკეთუ ფიქრობ, შენი წილი თვითდაჯერება
გონებას უნდა გადასცილდეს, ძალიან ცდები.

ოიდიპოსი

უკეთუ თვლი, რომ ნათესავი ქვეგამხედვარი
მსჯავრს გაექცევა რაიმე გზით, კარგად არ ფიქრობ.

კრეონცი

ჰო, გეთანხმები, მართალს ამბობ, მაგრამ მითხარი,
მაინც რა ვნება განიცადე ჩემგან ასეთი?

ოიდიპოსი

ხომ მარნმუნებდი, აკი თავად შენ მარნმუნებდი,
მისანთან არის საჭიროო კაცის გაგზავნა?

კრეონცი

ახლაც ჯერ კიდევ ამ აზრის ვარ და ამას ვფიქრობ.

ოიდიპოსი

რა დრო გავიდა იმას შემდეგ, რაც ლაიოსი...

კრეონცი

რა ლაიოსი? რისი თქმა გსურს, ვერაფერს ვხვდები.

ოიდიპოსი

გადიკარგა, დაილუპა მკვლელების ხელით?

კრეონცი

მას შემდეგ მართლაც დიდი დროა გასული უკვე.

ოიდიპოსი

განა მაშინაც ასეთივე იყო მისანი?

კსენოცი

მსგავსადვე ბრძენი და მსგავსადვე პატივგებული.

ოიდიპოსი

მერედა მაშინ გაახსენდა ჩემზე რაიმე?

კსენოცი

არა, არ უთქვამს, არაფერი გამიგონია.

ოიდიპოსი

განა მაშინაც არ ეძებდით თქვენი მეფის მკვლელს?

კსენოცი

ვეძებდით, როგორ არ ვეძებდით, მაგრამ ვერ ვიპოვეთ.

ოიდიპოსი

იმავე ბრძენმა რატომ მაშინ იგივე არ თქვა?

კსენოცი

არ ვიცი, რასაც ვერა ვხვდები, ვერც ვერას ვამბობ.

ოიდიპოსი

მაშ, ის მითხარი, რაც მშვენივრად გეცოდინება.

კსენოცი

რა გინდა, რომ ვთქვა? თუკი ვიცი, არ დაგიმაღავ.

ოიდიპოსი

შეთქმული რომ არ ყოფილიყო შენთან ის კაცი,
ვერ დამწამებდა ლაიოსის მკვლელობას იგი.

კჩეონცი

შენ უკეთ იცი, ის რას ამბობს, მაგრამ ამჯერად
მეც მინდა გკითხო, აკი შენაც მისვამდი კითხვებს.

ოდიპოსი

ჰო, მკითხე, მაგრამ მკვლელი ხარო, ვერ მეტყვი ამას.

კჩეონცი

ხომ მართალია, ხომ ჩემი და გისვია ცოლად?

ოდიპოსი

მე არ უარყოფ, რასაც ამბობს, მართლაც აგრეა.

კჩეონცი

ხომ ინაწილებს იგი შენთან ძალაუფლებას?

ოდიპოსი

თუ რამე უნდა, ყოველივეს ღებულობს ჩემგან.

კჩეონცი

განა მესამე, მეც არა ვარ თქვენი ტოლფერი?

ოდიპოსი

კი, რადგან სწორედ მანდ გამოჩნდი ბოროტ მეგობრად.

კჩეონცი

თუ ჩემს სათქმელსაც მათქმევინებ, არ იტყვი მაგას.
თავდაპირველად ეს განსაჯე: ვინ ისურვებდა,
ხელთ ქვეყნის მართვა ჩაეგდო და სიმშვიდის ნაცვლად
მუდამ ძრწოლაში ყოფილიყო, ვინ ისურვებდა,
თუკი ისედაც ექნებოდა ძალაუფლება?
ჰოდა, არც მე მსურს ტირანობა, მე მიირჩევნია,
ტირანის მსგავსად ვიყო მხოლოდ. ყველა ასეა,
ვინც სალად ფიქრობს, რადგან ახლა უშიშრადა მაქვს

შენგან ყოველი, თვით რომ ვიყო ქვეყნის მმართველი,
 ალბათ, ბევრ რამეს ჩავიდენდი ნების გარეშე.
 რით გამიხდება ტირანია უფრო საამო,
 ვიდრე ეს ჩემი უზრუნველი მართვა ქვეყნისა,
 ისე რა შემშლის, უფრო მეტი ვისურვო კიდევ.
 ყოველივეთი ვხარობ ახლა, ყველას ვუყვარვარ,
 ჩემთან მოდიან, შენგან თუ სურთ თებელებს რამე.
 ჩემს ხელში არის ყველაფერი, რაც იმათ უნდათ.
 ჰოდა, როგორღა ვამჯობინო ამას მეფობა?
 სალი გონება არასოდეს ჩაიდენს ბოროტს.
 ამგვარი საქმე აზრადაც კი არ გამივლია,
 ვერ გავბედავდი საამისოდ შევეტემოდი ვინმეს.
 დაე, პითონსაც მიაშურე, თუკი არ გჯერა
 და იქ იკითხე, თუ ყველაფერს მართლად არ ვამბობ.
 თუკი შეიტყობ, რომ მისანთან შევკარი პირი
 და მას შევეთქვი, შენი ნებით ნუ მომკლავ მხოლოდ,
 ორმაგით მომკალ – ჩემითა და აგრეთვე შენით,
 ნათელი აზრით და ნათელი გამოძიებით.
 რა სამართალი ეგ გგონია, ასე ადვილად
 მართალნი ავად მიიჩნიო, ბოროტნი – მართლად?!
 კარგი მეგობრის გაძევება, მე ასე გეტყვი,
 იმას მიაგავს, რომ სიცოცხლე განაგდო ტკბილი,
 მაგრამ დრო მოვა და შეიცნობ ყველაფერს კარგად,
 დრო მაშინ თვითონ გამოაჩენს კაცის სიმართლეს.
 სამართლიან კაცს დრო სჭირდება გამოსაჩენად,
 ხოლო ავკაცის გამოცნობას ერთი დღეც ჰყოფნის.

ქ ო წ ო

ვისაც შეცდომის ეშინია, კარგად თქვა, მისთვის
 საშიში არის მალემრწმენი კაცი, მეფეო.

ო ი დ ი პ ო ს ი

როდესაც ვინმე მალულად და თავს ხრიკით მესხმის,

სწრაფად მოქმედებს, აჩქარება მმართვეს თვითონაც,
მე რომ გულმშვიდად დაველოდო მის მოქმედებას,
იგი თავისას ჩაიდენს და მე კი წავაგებ.

კჩეონცი

მაინც რა გინდა? ქალაქიდან გინდა განმდევნო?

თიდიპოსი

არა, არ მინდა გაგაძევო, შენს მოკვლას ვფიქრობ.

კჩეონცი

.....

თიდიპოსი

როდესაც კარგად გამოაჩენ, რა შური გტანჯავს.

კჩეონცი

ლაპარაკობ და არ მიჯერებ, არაფერს მითმობ.

თიდიპოსი

.....

კჩეონცი

ჰო, რადგან ვხედავ, სწორი არ ხარ.

თიდიპოსი

ჩემთვის სწორი ვარ.

კჩეონცი

ხამს, რომ ჩემთვისაც სწორი იყო.

თიდიპოსი

შენ ხომ მტერი ხარ.

კჩეონცი

ვერაფერს ვხვდები!

თი დიპოსი

ამ ქვეყანას მე ვმართავ მაინც.

კსეონცი

ვერ მართავ, თუკი ცუდად მართავ.

თი დიპოსი

თებევ, ო, თებევ!

კსეონცი

მეცა მყავს თებე, განა მარტო შენა გყავს იგი!

ქოსო

შეჩერდით, ჩვენო მეუფენო, აჰა, შინიდან
აქეთკენ მოდის იოკასტეც. ისლა თუ შეძლებს
უმტკივნეულოდ დაასრულოს თქვენი კამათი.

იოკასტე

ეს რა ცილობა და კამათი წამოგინწყიათ,
ბედშავნო, ნეტავ! იმის მაინც რად არ გრცხვენიათ,
სნეულ თებეში თქვენს სიავეს რომ აჰყოლიხართ?
ისევ შინ შედი, მეუფეო, შინ შედი, კრეონტ,
უბედურებად ნუ იქცევა თქვენი კამათი.

კსეონცი

ო, იოკასტე, ჩემო დაო, ჩემო ძვირფასო,
საშინელ რასმე მექადნება შენი მეუღლე –
ან სამშობლოდან გაძევებას, ან კიდევ – სიკვდილს.

თი დიპოსი

ჰო, მართალს ამბობს, სწორედ მაშინ შევიპყარ იგი,
ჩემ წინააღმდეგ ბოროტებას რომ ამზადებდა.

კრეონტი

ვერარამ მისხნას, დაე, ბოლო მომეღოს წყეულს,
უკეთუ მართლა ჩამედინოს, რასაც მაბრალეზ.

ოკასცე

ღმერთებს გაფიცებ, ოიდიპოს, ერწმუნე კრეონტს,
პატივი ეცი ღმერთებისთვის წარმოთქმულ ფიცსაც,
მერმე მეც მეცი პატივი და ყველა აქა მყოფს.

კომპოსი

სტროფი ა

ქოზო

გვედრი, მეფეო, ნებას დამყევ აზრით და სულით.

თიდიპოსი

მაინც რაში გწადს, ნებას რომ დამყევ?

ქოზო

ადრედაც სწორად ამბობდა იგი,
და დააფასე ახლაც ფიცისთვის.

თიდიპოსი

იცი კი, რა გსურს?

ქოზო

ვიცი!

თიდიპოსი

მითხარი!

ქოჩო

თუ მართალია მოყვასი შენი,
ბრალს უსაფუძვლოდ ნულარ დასდებ, ნუ დაამცირებ.

ოიდიპოსი

კარგად იცოდე, მაგ სურვილით ჩემთვის ის გინდა,
ან მომკლა, ანდა ქალაქიდან რომ გამაძევო.

ქოჩო

არა, ო, არა, ღმერთებს შორის ღმერთს უპირველესს –
ჰელიოსს ვფიცავ, თუკი მართლა მინდოდეს ეგა,
დე, უმეგობროდ დავიღუპო და ღმერთგამწყრალი.
ეს მომაკვდავი ქვეყანაა, სულს რომ მიტანჯავს,
მიტანჯავს, რადგან აღარ მინდა, მის ძველ სიავეს
თქვენი ქიშპობით წარმოშობილი უბედურება დაერთოს
კიდე.

ოიდიპოსი

წავიდეს იგი, თუნდაც მოვკვდე და გავნადგურდე,
ან ამ მიწიდან გამაძევონ ძალმომრეობით.
განა თუ მისმა, შენმა სიტყვამ მომიღბო გული,
დაე, წავიდეს, ჩემი მტერი იქნება ყველგან.

კრეონცი

აშკარა არის, ძალით დათმე, მაგრამ დაცხრები
და მერე ტანჯვა გეახლება. ასეთი ზნე კი
მოკვდავს უთუოდ აუტანელ სიავეს შეჰყრის.

ოიდიპოსი

არ წახვალ განა? არ დამტოვებ?

კრეონცი

გავეშურები,
შენ ვერ მიცანი, ამათთვის კი კვლავ მართალი ვარ.

ანცისცროფი ა

ო, დედოფალო, რად აყოვნებ მეფის წაყვანას?

ოკასცე

მინდა შევიტყო, მაინც რა მოხდა.

ქოხო

სიტყვამ წარმოშვა გაუგებრობა –
უმართებულო, მაგრამ მტანჯველი.

ოკასცე

მათ შორის?

ქოხო

სწორედ ამათ შორის.

ოკასცე

რაზე დავობდნენ?

ქოხო

კმარა, ჩვენს ქალაქს სიავე ტანჯავს,
ამაზე ფიქრი მოიშორე, ნულარ იხსენებ.

ოიდიპოსი

ჭკუით აღსავსე, ხედავ განა, საით მიილტვი?
არარად მაგდებ, გულს მიტეხ და წუხილით მავსებ.

ქოხო

გეუბნებოდი ადრეც მუდამ, ჩემო მეუფევ,
ახლაც იცოდე, გადავცდები უმალ გონებას,
და ველარაფერს ველარ შევძლებ, შენ თუ დაგტოვებ,
შენ, ვინაც ამ ჩემს სანუკვარ და ტალღანაჯაფარ
ქვეყანას კვლავაც უსაფრთხო და სწორი გზა მიეც.
უკეთუ ძალგდის, ისევ იყავ ჩვენი მესაჭე.

ოკასცე

ლმერთთა გულისთვის, მეც მითხარი, ჩემო მეუფევ,
ასეთი რისხვა რამ აანთო შენში ნეტავი?

ოდიპოსი

გეტყვი – ამათგან შენ გაფასებ ყველაზე მეტად;
კრეონტზე ვნყრები, შეთქმულებას მიწყობს კრეონტი.

ოკასცე

თუ შეგიძლია, ამიხსენი შულლის მიზეზი.

ოდიპოსი

კრეონტი ამბობს, ლაიოსი მომეკლას თითქოს.

ოკასცე

ამის მხილველი თვით არის, თუ სხვისაგან იცის?

ოდიპოსი

ავი მისანი მომიგზავნა, თვითონ კი ამ დროს
მოსაჩვენებლად არას ამბობს თავისი პირით.

ოკასცე

მაგ შენს ნათქვამზე ნულარ სწუხარ, მეტად, მეფეო,
მომისმინე და შეიცანი, რომ კაცთა შორის
არავინ არის, მისნობათა სიღრმე იცოდეს.
ამის საბუთად ესეც კმარა: ერთ დროს ლაიოსს –
არ ვიტყვი, რომ თვით ფოიბოსმა, მაგრამ ცხადია,
რომ ფოიბოსის მსახურებმა უმისნეს თითქოს,
იმისი ხვედრი შვილისაგან სიკვდილი იყო,
შვილისგან, ჩვენ რომ წარმოვშობდით ამ ქვეყანაზე.
ლაიოსი, კი, ყველამ ვიცით, ვიღაც უცნობმა
ავაზაკებმა მოკლეს სამი გზის შესაყარზე;
ხოლო თავის შვილს, სამი დღისაც არ იყო იგი,
მამამ კოჭები გაუმსჭვალა კილოებით და

გაუვალ მთებში გადაგდება უბრძანა მსახურთ.
 ასე რომ, თავად აპოლონმა აღარ დაუშვა
 მისი გახდომა მამისმკვლელად, არც ის დაუშვა,
 რისიც ლაიოსს ეშინოდა – ძისგან სიკვდილი.
 აი, ეს არის მისნობათა სიტყვების ძალა.
 ჰოდა, ნუ ნუხარ ნულარაფერს, თვით განაცხადებს,
 უკეთუ რამის განცხადება მოუნდა უკვდავს.

ოიდიპოსი

ო, იოკასტე, რა სასტიკმა შიშმა მომიცვა,
 რა აზრის ბორგენა დამეუფლა ამის მოსმენით.

იოკასტე

რად ამბობ ამას, რა ტკივილმა მოგიცვა ნეტავ?

ოიდიპოსი

თუკი არ ვცდები, შენ აგრე თქვი, რომ ლაიოსი
 ეტლთა სამი გზის შესაყარზე მოკლესო თითქოს.

იოკასტე

ასე ამბობდნენ, დღესაც ასე ამბობენ ამას.

ოიდიპოსი

მაინც სად არის ის ადგილი, სადაც ის მოკლეს?

იოკასტე

ფოკისს უხმობენ იმ ქვეყანას, ხოლო ის გზები
 დელფოსს და დავლისს შორის კვეთენ ერთიმეორეს.

ოიდიპოსი

რა დრო გავიდა იმის შემდეგ, რაც მოკლეს იგი?

იოკასტე

მისი ამბავი თებეს სწორედ იმის წინ ამცნეს,
 შენ რომ ქალაქის მმართველობა ჩაიგდე ხელში.

ოიდიპოსი

მაღალო ღმერთო, რა საქმისთვის გამწირე ნეტა?

ოკასტე

რა ტკივილი გაქვს, ოიდიპოს, გულში ასეთი?

ოიდიპოსი

ჯერ ნურას მკითხავ, ის მითხარი, რა ხნისა იყო,
რა იერი და გარეგნობა ჰქონდა ლაიოსს?

ოკასტე

ტანადი იყო და ჭალარა ერთოდა უკვე,
ხოლო იერით შენა გგავდა იგი ძალიან.

ოიდიპოსი

ვაი, მე ბედშავს! არ ვიცოდი, და ახლა, მგონი,
საზარი წყევლა მომენია და დავიღუპე.

ოკასტე

ამას რად ამბობ? გიყურებ და შიშით ვცახცახებ.

ოიდიპოსი

ო, როგორ ვშიშობ, არ გამართლდეს ის ბრმა მისანი,
ერთსაც თუ მეტყვი, უფრო მეტსაც მივხვდები, ალბათ.

ოკასტე

მეც მეშინია, მაგრამ გეტყვი, რაც შემიძლია.

ოიდიპოსი

როგორ წავიდა? მცირე იყო მისი ამაღა,
თუ ბევრნი ახლდნენ, ვით სამეფო ტახტის მბრძანებელს?

ოკასტე

სულ ხუთნი იყვნენ, მათგან ერთი შიკრიკი იყო,
ეტლი კი მხოლოდ ერთი ჰყავდა მაშინ ლაიოსს.

ოიდიპოსი

ვაგლახ, ცხადია უკვე ესეც, მაგრამ მითხარი,
ვინ მოგიტანათ, იოკასტე, თქვენ ეს ამბავი?

იოკასტე

მისმა მსახურმა, ის გადარჩა იმათგან მხოლოდ.

ოიდიპოსი

ახლაც აქ არის ის მსახური, აქ არის იგი?

იოკასტე

არა, არ არის. შენ რომ თებეს მეფედ გიხილა,
და როცა უკვე ლაიოსიც არ იყო ქვეყნად,
ხელზე შემეხო, დამეთხოვა და შემევედრა,
რომ სადმე ველზე გამეგზავნა ჯოგის სამწყემსად,
რაც შეიძლება შორს მინდაო, თებედან, წასვლა.
და მეც გავუშვი, რადგან ვთვლიდი, ვითარცა მონა,
ამაზე მეტი მაღლის ღირსიც კი იყო იგი.

ოიდიპოსი

ნეტავ საჩქაროდ მოვახერხებთ იმის მოყვანას?

იოკასტე

მოვიყვანთ, მაგრამ რისთვის გინდა მისი აქ მოსვლა?

ოიდიპოსი

ჩემ გამო ვშიშობ, იოკასტე, განა ცოტაა,
ჩემზე რაც ითქვა, ამიტომ მსურს იმისი ნახვა.

იოკასტე

კეთილი, მოვა; მაგრამ ღირსი აკი მეცა ვარ,
შენი ტკივილი რომ ვიცოდე, ჩემო მეუფე.

ოიღიპოსი

ვერ დაგიმალავ, რადგან მართლაც ძალზე ვარ უკვე
 შეძრული შიშით, შიშისაგან ამ დღეში მყოფმა
 ჩემი სათქმელი შენზე უფრო ვის უნდა ვუთხრა?
 პოლიბოსია მამაჩემი, კორინთოს მეფე,
 დედაჩემი კი მეროპეა, დორისის მკვიდრი.
 უპირველესი კაცი ვიყავ ქალაქელთაგან,
 სანამ ის ერთი საკვირველი რამ არ შემემთხვა,
 ამბავი, ღირსიც რომ არ იყო ყურადღებისა.
 ერთხელ, ნადიმზე, ვილაც ღვინით გამოლეშილმა
 ასე თქვა, მეფის მიგდებული ვიყავი თითქოს.
 განრისხებულმა ძლივს შევძელი თავის მოთოკვა.
 მეორე დღეს კი წავედი და მისი ნათქვამი
 დედას და მამას მოვუყევი. ძალზე განრისხდნენ
 ჩემი მშობლები იმ მემთვრალის ამგვარ სიტყვებზე.
 ამაწ პირველად დამაწყნარა, მაგრამ შემდეგ კი
 სხვებმაც შეიტყვეს ეს ამბავი, და მეც, გატანჯულს
 სხვა გზა არ მქონდა, დედისა და მამის მალულად
 დელფოს წავედი. ჩემს კითხვაზე არრა მომიგო
 დიდმა ფეხოსმა, თუმც სასტიკი და მეტად მძიმე
 ამბავი მამცნო ღვთაებრივი თავისი ბაგით.
 თქვა, რომ უცილოდ შევერთვები ჩემს მშობელ დედას,
 წარმოვშობ მოდგმას ქვეყანაზე საშინელსა და
 მკვლელი გავხდები საკუთარი მშობელი მამის.
 ეს რომ შევიტყვე, იმ დღიდანვე გამოვითვალე
 გზა ვარსკვლავებით და დავაგდე კორინთოს მიწა.
 საშინელ წყევლას გავექეცი, რადგან არ მსურდა,
 როდესმე მართლა ამხდენოდა დელფოს მისნობა.
 წამოვედი და იმ ქვეყანას მოვადექ სწორედ,
 სადაც, შენი თქმით, თებეს ტირანს მოუღეს ბოლო.
 სიმართლეს გეტყვი, იოკასტე, როცა იმ სამპირ
 გზასთან ვიყავი, წინამძღოლი შემომხვდა ვილაც,

იმ წინამძღოლს კი ეტლი მოჰყვა ცხენებშებმული,
ხოლო იმ ეტლზე კაცი იდგა, სწორედ ისეთი,
შენ რომ ახლახან ამიწერე. წინამძღოლმა და
მოხუცმაც გზიდან გადაგდება ინდომეს ჩემი.
განრისხებულმა მის მეეტლეს დავჰკარი მაშინ,
ჩემს გადაგდებას რომ ცდილობდა, ხოლო მოხუცმა,
ეს რომ იხილა, იმის ეტლთან გათანაბრებულს,
თავზე გადამკრა ორმაგკაპა თვისი მათრახი.
განა მეც იმით ვუპასუხე – ამ ჩემი ხელით
მაშინვე კვერთხი მთელი ძალით დავჰკარი მოხუცს,
და იმ ეტლიდან ჩამოვაგდე იმავე წამში.
მერმე კი სხვებიც ამოვხოცე, მისი თანმხლებნი.
თუ იმ უცნობთან საერთო აქვს ამ ამბავს რამე,
მაშინ ამქვეყნად ვინლა არის ჩემზე ბოროტი?
ვინლა იქნება ღმერთებისთვის უფრო საძაგი,
ვიდრე მე, ვისაც აღარც უცხო, აღარც თებელი
აღარ მიმიღებს თავის სახლში, არც ხმას არ გამცემს,
ყველა შინიდან გამაძევებს – და ეს წყევლანიც,
განა სხვა ვინმემ, ისევ მევე ვუწიე ჩემს თავს.
იმავე ხელით შევუფინე საწოლი მოკლულს,
რომელ ხელითაც ის მოვკალი. არა ვარ განა
კაცი ბოროტი? საშინელი ცოდვის ჩამდენი
არა ვარ განა? გაქცევალა თუ დამრჩა მხოლოდ,
გავიქცევი და ჩემიანებს მაინც ვერ ვნახავ;
ნება არა მაქვს, დედა უნდა შევირთო მაშინ
და პოლიბოსი უნდა მოვკლა, ჩემი მშობელი.
სულ ოდნავადაც არ შეცდება ის, ვინაც იტყვის,
რომ საშინელი დაიმონის ხელია ყველგან.
არა, ო, არა ო, უკვდავთა წმინდაო კრძალვავ,
არ უნდა ვნახო ეს დღე თვალით, უნდა გავშორდე
მოკვდავთა მოდგმას, უნდა გავქრე მისი თვალიდან,
სანამდის თავზე დამტყდომია დანაშაული.

ქოზო

ჩვენც შეგვაძრუნა, მეუფეო, ამის მოსმენამ,
თუმც სანამ მონმეს არა ჰკითხავ, იმედით იყავ.

ოიდიპოსო

ეს ერთადერთი იმედილა თუ დამრჩა მხოლოდ,
იმ მწყემსი კაცის ჩვენთან მოსვლას რომ დაველოდო.

იოკასტე

რა შეება არის, მეუფეო, იმის მოსვლაში?

ოიდიპოსო

გეტყვი: თუ ისიც იმას მეტყვის, რაც შენ მითხარი,
მე არ მიმიძღვის ლაიოსის მოკვლაში ბრალი.

იოკასტე

რა მოისმინე, ოიდიპოს, ჩემგან ასეთი?

ოიდიპოსო

შენი მტკიცებით, მან აგრე თქვა, რომ ლაიოსი
ავაზაკებმა მოკლეს თითქოს. თუ იგი კვლავაც
ამასვე იტყვის, არ ვყოფილვარ მკვლელი მე მაშინ;
რადგან მრავალი ვერ იქნება ტოლი ერთისა.
ხოლო უკეთუ ცხადად იტყვის, ერთი იყოო,
მაშინ ეგ საქმე უეჭველად ჩემ თავზე მოდის.

იოკასტე

სწორედ ასე თქვა, დამიჯერე, ისიც კაცია,
ისევ უკანვე რად წაიღებს ადრევე ნათქვამს?
განა მარტო მე, მთელ ჩვენს ქალაქს ეს უთხრა მაშინ.
ისეც რომ მოხდეს, და ნათქვამი უარყოს იმან,
ვერ დაამტკიცებს, მეუფეო, იგი ვერასდროს,
რომ ლაიოსი შენ მოკალი, თვით ლოქსიასმა
ბრძანა ამგვარად – ჩემს შვილს უნდა მოეკლა იგი.

მან კი არათუ მამა მოკლა, არამედ სულაც
მამაზე ადრე დაიღუპა სამგზის ბედშავი.
ასე რომ, განა მხოლოდ ახლა არ დავუჯერებ,
არც არასოდეს დავუჯერებ მისნობის სიტყვას.

ოიდიპოსი

ჰო, მართლაც სწორად მეუბნები, მაგრამ საჩქაროდ
აქ მოიყვანე, მალემსრბოლი გაგზავნე მწყემსთან.

ოიკასტე

მალე გავგზავნი, მაგრამ, მოდი, შიგნით შევიდეთ,
ისეთს არას ვიქმ, სასურველი არ იყოს შენთვის.

მეორე სტასიმონი

ქოჩო

სტროფი ა

დე, ბედით მერგოს წმინდა სიტყვების და ყოველ საქმის
შეურყენელობას ვიცავდე მუდამ,
მაღალ ზეცაში დადგენილა ამ საქმეთათვის
ეთერის გავლით წარმოშობილი
წმინდა კანონთა მტკიცე კრებული,
მოკვდავთა მოდგმამ როდი შვა იგი,
ოლიმპოსია კანონთა მამა,
არც დავიწყება ერგება იმათ, დიადია და
არც დაბერდება იმათში ღმერთი.

ანტისტროფი ა

ამპარტავენება წარმოშობს ტირანს, ამპარტავენება,
უკეთუ იგი, უსამართლო და
უსარგებლო საქმეებით ფუჭად აღვსილი,
თვისი დიდების მწვერვალს მიაღწევს,
ავბედობათა ღრმა უფსკრულში ინთქმება იგი
და ფეხსაც ველარ იკიდებს მასში.

ღმერთს ვევედრები, ნუროდეს მოშლის
ჩვენს ამ ძიებას, თებესათვის მხსნელსა და კეთილს.
მუდამ, ყოველთვის ღმერთს მივიჩნევ ჩემს წინამძღოლად.

სცროფი ბ

უკეთუ ვინმე საქმით და სიტყვით გაამაყდება
და დიკესადმი შიშსაც არ იგრძნობს,
ლეთის სამყოფლოებს არ დააფასებს,
დაე, ბედკრული სიამაყისთვის
ბოროტი ხვედრი მიეგოს იმას,
მიეგოს, რახან უსამართლოდ ელტვის სარგებელს
და არ გაურბის უღირს საქმეებს
და ხელშეუხებლს უგუნური ხელით ეხება.
ვინ დაიკვეხნის ამგვართაგან როდესმე ისევ,
ლეთაებრივ ისრებს გავექცევით;
თუკი პატივი მიეგება ამგვარ სიავეს,
წმინდა ფერხულში რა მინდა მაშინ?

ანცისცროფი ბ

ველარ ვენვევი სათაყვანებლად
მინის წმინდა ჭიპს
და ვერც აბეში წავალ ტაძართან,
ვერც ოლიმპიას ველარ ვენვევი,
ცხადად და ნათლად თუ არ ასრულდა
ესე ყოველი ყოველ კაცთათვის.
მაგრამ, ო, ზევსო, მძლეთამძლეო, რაკილა კაცნი
მარტოდენ შენ ერთს გინოდებენ მმართველს ყოვლისას,
დაე, ნურასდროს ნუ დაფარავ შენს მეუფებას,
ო, ნუ დაფარავ, რადგან უკვე ანადგურებენ
ლაიოსზე თქმულ იმ ძველ მისნობებს,
აღარ ღებულობს აპოლონი აღარსად პატივს
და ყოველივე ქრება ღვთიური.

მესამე ეპისოდონი

ოკასცე

ჰოი, ამ ქვეყნის მეუფენო, მე გადავწყვიტე,
ღმერთების ტაძრებს მივაშურო წყალობისათვის,
საკმევლითა და გვირგვინებით მივიდე მათთან.
საშინლად ღელავს და საშინელ წუხილს მოუცავს
ოიდიპოსი ერთიანად, ველარ ახერხებს
ძველის მიხედვით ახალი რომ დაასკენას სალად,
იმათლა უსმენს, ვინც საშინელს რასმე უყვება.
დარიგებებით ველარაფერს ველარ ვახერხებ.
შენ, ო, აპოლონ ლიკეიოს, ვით უახლოესს,
შენ გევედრები, სამსხვერპლოთი მოვდივარ შენთან,
რათა წმინდა ხსნა მოამადლო ყველა ჩვენთაგანს.
ყველანი ძრწოლას შევუპყრივართ, რადგანაც ვხედავთ,
შიშშია ისიც – ჩვენი გემის – თებეს მესაჭე.

მაჯნე

შევძლებ თუ არა, რომ შევიტყო თქვენგან, უცხოონო,
სად უნდა იყოს ოიდიპოს ტირანის სახლი?
თუმცა ჯობია, ის მაუნყოთ, სად არის იგი.

ქოზო

აქარი მისი დარბაზები, შინაა მეფე,
ეს კი ცოლია და იმისი შვილების დედა.

მაცნე

გწყალობდეს ბედი, ბედნიერი იყავ მარადის,
მისი ბავშვებით კურთხეულო, ღირსო მეუღლე.

იოკასცე

შენაც ასევე, უცხო კაცო, მაგ სიტყვებისთვის
შენაც მაგასვე იმსახურებ, ახლა კი მითხარ,
რისთვის მოსულხარ, რა ამბავი უნდა გვაუწყო?

მაცნე

შენი სახლისა და ქმრისათვის კარგი ამბავი.

იოკასცე

რა არის იგი, მაინც რისთვის მოსულხარ ჩვენთან?

მაცნე

კორინთოდან ვარ, ამბავი კი, ახლა რომ გამცნობ,
სიხარულს მოგგვრის, მწუხარება ეხლება თუმცა.

იოკასცე

მაინც რა არის? რა ორმაგი ძალა აქვს ნეტავ?

მაცნე

ისტომოსის მიწის ტირანად სურთ რომ დააყენონ
ოიდიპოსი, ასე თვლიან ისტომოსის მკვიდრნი.

იოკასცე

როგორ, ჯერ განა პოლიბოსი არ მართავს ისტომოსს?

მაცნე

არა, საფლავში ჩაიყვანა სიკვდილმა იგი.

იოკასტე

ამას რას ამბობ? პოლიბოსი მოკვდაო, ამბობ?

მაცნე

დაე, სიკვდილის ღირსი გავხდე, თუ გატყუებდე.

იოკასტე

მხევალო, გასწი, და საჩქაროდ შეატყობინე
მეუღლეს ჩემსას! მისნობანო უკვდავ ღმერთების,
სადა ხართ? აკი გამოექცა ოიდიპოსი
მამას, რომ იგი არ მოეკლა და აი, ახლა
განა შვილისგან, თავის ხვედრით მომკვდარა იგი.

ოიდიპოსი

ჩემო ძვირფასო იოკასტე, ჩემო მეუღლე,
ნეტავი რისთვის გამომიხმე შინიდან ისევ?

იოკასტე

ამ კაცს დაუგდე, ოიდიპოს, კარგად ყური და
მერმე შეხედე, სადღა არის ღმერთის მისნობა.

ოიდიპოსი

ვინ არის იგი? ან რა უნდა შემატყობინოს?

იოკასტე

კორინთელია, პოლიბოსის მაცნეა იგი,
მამაშენისა, ცოცხლებში რომ აღარ წერია.

ოიდიპოსი

რა სიტყვა მოგაქვს, უცხოელო, თვითონ მითხარი,

მაცნე

თუკი პირველად ამის თქმაა საჭირო შენთვის,
კარგად იცოდე, აღარ არის ცოცხალი იგი.

ოიდიპოსო

რით მოკვდა იგი, მზაკვრობით თუ რაიმე სენით?

მაცნე

სუსტი სიმძიმეც კი ამშვიდებს მოხუცებულებს.

ოიდიპოსო

სნეულებებით გარდაცვლილა, ვხედავ, ბედშავი.

მაცნე

და მასთან ერთად მეტად გრძელი თავისი ჟამით.

ოიდიპოსო

ვაიმე, ვაი, იოკასტე, ვინლა შეხედავს
პითომანტიის წმინდა კერას, ვინლა შეხედავს
ფრინველებს ცაში მომყივარებს, განა მათ არ თქვეს,
რომ მე მშობელი მამა უნდა მომეკლა თითქოს?
მკედარია იგი, მინაში წევს, მე კი აქ ვარ და
იარაღს არც კი შევხებივარ მის მოსაკლავად.
თუ მკვლელად ჩამთვლის ვინმე მაინც, მხოლოდ იმიტომ
რომ ჩემზე დარდმა მოკლა იგი. წევს იგი ახლა
შავ-ბნელ ჰაღესში და მისნობაც თან ახლავს ფუჭი.

იოკასტე

განა მეც ამას არ ვამბობდი ცოტა ხნის წინათ?

ოიდიპოსო

ამბობდი, მე კი შიშით ვიყავ შეძრული მაშინ.

იოკასტე

ჰოდა, მაგნაირს ნულარაფერს გაივლებ გულში.

ოიდიპოსო

განა არ უნდა მეშინოდეს დედის სარეცლის?

ოკასტე

რისილა უნდა ეშინოდეს ნეტავი მოკვდავს,
თუ მის ცხოვრებას ბედი მართავს. მომავლის ჭვრეტა
არაფერს გვაძლევს, ისევ ის ჯობს, ბედს მივენდოთ და
ისე ვიცხოვროთ, როგორც ძალგვიძს, ნულარ გაშინებს
დედასთან შერთვა, ბევრი ხედავს სიზმრებში ჯერაც,
დედასთან ერთად როგორა წევს, მაგრამ იმათთვის
არაფერია ეს ამბავი, კარგად ცხოვრობენ.

ოდიპოსი

მართლაცდა კარგი იქნებოდა ეგ შენი სიტყვა,
მშობელი დედა აკი ისევ კორინთშია.
ჰოდა, ამიტომ საჭიროა ამაზე შიში.

ოკასტე

შენთვის დიადი თვალი არის მამის სამარე.

ოდიპოსი

მართლაც დიადი; მაგრამ ახლა ცოცხალზე ვფიქრობ.

მაცნე

ვის გამო არის ამნაირი ეგ თქვენი შიში?

ოდიპოსი

მეროპეს გამო, პოლიბოსის შემდეგ რომ ცოცხლობს.

მაცნე

ჰო, მაგრამ რატომ გეშინიათ მეროპეს გამო?

ოდიპოსი

ღვთისგან ნათქვამი სიტყვის გამო, უცხოტომელო.

მაცნე

მეტყვი თუ არა? იქნებ არ ხამს, სხვამ რომ გაიგოს?

ოიდიპოსი

რატომაც არა; ლოქსიასმა მითხრა ოდესღაც,
რომ უცილობლად შევერთოდი საკუთარ დედას
და ჩემი ხელით მამისეულ სისხლსაც დავღვრიდი.
ამის გამოა, შორს რომ არის, დიდი ხანია,
ჩემგან კორინთო. მართალია, კეთილად ვცხოვრობ,
მაგრამ კარგია, როცა მშობლებს უცქერ თვალებში.

პაუზა

ამ შიშის გამო მიატოვე განა ქალაქი?

ოიდიპოსი

და იმის გამოც, მამაჩემი რომ არ მომეკლა.

პაუზა

რადღა არ გიხსნა, მეუფეო, ამ შიშისაგან,
მართლაცდა შენდა გასახარად მოვსულვარ შეთან.

ოიდიპოსი

მაგ საქმისათვის შესაფერის ჯილდოსაც მოგცემ.

პაუზა

მეც მაგისათვის გეახელი, მეუფეო, სწორედ,
რომ კორინთოში სასიკეთო მომიზლო რამე.

ოიდიპოსი

ჰო, მაგრამ არ მსურს ჩემს მშობლებთან ერთად ცხოვრება.

პაუზა

მე ვხედავ, შვილო, არც კი იცი, თუ რას სჩადიხარ.

ოიდიპოსი

რატომ, მოხუცო, ღმრთის გულისთვის, გამაგებინე.

მაცნე

მათ გამო რომ ვერ გაგიბედავს შინ დაბრუნება.

ოდიპოსი

იმაზე ვშიშობ, ფოიბოსის სიტყვა არ ახდეს.

მაცნე

შენი მშობლები არ შებღალო, ამაზე შიშობ?

ოდიპოსი

სწორედ მაგაზე, ბერიკაცო, მაგის შიში მაქვს.

მაცნე

შენ არც კი იცი, უსაფუძვლოდ რომ გეშინია.

ოდიპოსი

უსაფუძვლოდ? მათ არ მშობეს განა ამქვეყნად?

მაცნე

წვეთიც არ არის პოლიბოსის სისხლისა შენში.

ოდიპოსი

ამას რას ამბობ, პოლიბოსმა არ მშობა განა?

მაცნე

განა თუ მეტად, ჩემებრ იყოს ის შენი მამა.

ოდიპოსი

შენ მაინც როგორ გიტოლდება ჩემი მშობელი?

მაცნე

ისე, რომ არც მე და არც იმას უშვიხარ ქვეყნად.

ოდიპოსი

მაშინ რატომღა მიწოდებდა თავის ძეს იგი?

მაცნე

საჩუქრად მივეც შენი თავი იმას ოდესლაც.

ოდიპოსი

სხვისი ხელიდან აყვანილი ვუყვარდი ასე?

მაცნე

უშვილო იყო, ამან იყო, რომ აიძულა.

ოდიპოსი

შენ რა, მიყიდე თუ თავადვე მომეც სიცოცხლე?

მაცნე

მე კითერონის ხრამში გნახე დიდი ხნის წინათ.

ოდიპოსი

იმ ადგილებში რა გინდოდა, რას დადიოდი?

მაცნე

ნახირს ვმწყემსავდი მე იმუამად იმ ადგილებში.

ოდიპოსი

მწყემსი იყავი და ქირაზე მოხეტიალე?

მაცნე

ჰო, და ამასთან, ჩემო შვილო, შენივე მხსნელიც.

ოდიპოსი

რა გასაჭირი მქონდა მაშინ, შენ რომ მიპოვე?

მაცნე

შენი ფეხების სახსრებივე გეტყვიან ამას.

ოდიპოსი

ვაი, რად ამბობ იმ ძველისძველ უბედურებას?

მაცნე

მე გაგიხსენი გახვრეტილი ფეხები მაშინ.

ოდიპოსი

მიტომაც დამრჩა ჩვრებიდანვე იმათი კვალი?

მაცნე

შენი სახელიც მაგის გამო დაგერქვა სწორედ.

ოდიპოსი

ლმერთთა გულისთვის, ვინ მიწოდა, დედამ თუ მამამ?

მაცნე

ეგ იმან იცის, შენი თავი ვინაც გადმომცა.

ოდიპოსი

სხვამო? ეგ როგორ? მაშ, შენ თვითონ არ გინახივარ?

მაცნე

არა, მეორე მწყემსმა მომცა მე შენი თავი.

ოდიპოსი

ვინ არის იგი, შეგიძლია გამაგებინო?

მაცნე

თავის თავს იგი ლაიოსის მსახურს ეძახდა.

ოდიპოსი

ამ ქვეყნის ძველი, ადრინდელი ტირანის მსახურს?

მაცნე

სწორედ იმისას. მისი იყო ის მწყემსი, სწორედ.

ოდიპოსი

თავად რომ ვნახო, ცოცხალია ის კაცი ახლა?

მაცნე

თქვენ, თებელეზმა, უკეთ უნდა იცოდეთ მასზე.

თიდიპოსი

არის თუ არა აქ მყოფთაგან ვინმე ისეთი,
იმ მწყემსს რომ იცნობს, რომელზედაც ეს კაცი ამბობს,
ეგების ველზე, ანდა ჩვენთან გინახავთ იგი?
მითხარით ვინმემ, საჭიროა ამის გაგება.

ქოსო

სწორედ ის კაცი უნდა იყოს ის მწყემსი ალბათ,
შენ რომ გინდოდა მოგეყვანა; თუმცაღა ამას
ყველაზე კარგად იოკასტე გეტყოდა ისევ.

თიდიპოსი

შენ რაღას ფიქრობ, იოკასტე, მართლა ის არის,
ჩვენ რომ აქ მოსვლა შეეუთვალეთ, იმაზე ამბობს?

იოკასტე

ვისზე რომ ამბობს? ნურას სწუხარ; ნუღარ იხსენებ
მის მიერ ნათქვამ ამ ცარიელ, უაზრო სიტყვებს.

თიდიპოსი

არა ვიქმ იმას, რომ ამგვარი ნიშნების მქონემ
ჩემი მოდგმა და ჩემი გვარი არ გამოვიცნო.

იოკასტე

ლმერთთა გულისთვის, თუ სიცოცხლე რაიმედ გიღირს,
ნუ ეძებ ამას, ჩემი ტანჯვაც საკმარისია.

თიდიპოსი

მშვიდად იყავი; არაფერი შეგხვდება ცუდი,
თუნდ დედაჩემი სამგზის მონა აღმოჩნდეს გვარით.

იოკასტე

შენც დამიჯერე, გევედრები, ნუ იზამ ამას.

ოიდიპოსი

ვერ დაგიჯერებ, ყველაფერი უნდა შევიტყო.

იოკასტე

მე ვიფიქრე და მგონია, რომ კარგ რჩევას გაძლევ.

ოიდიპოსი

ტანჯვით მავსებენ რახანია მსგავსი რჩევები.

იოკასტე

ო, ბედდამწვარო, ნურასოდეს შეგეტყოს, ვინ ხარ.

ოიდიპოსი

წავა თუ არა ვინმე მაინც, მომიყვანს იმ მწყემსს?
ამან კი, დაე, იამაყოს დიდგვაროვნებით.

იოკასტე

ვაიმე, ვაი, შე ბედკრულო, ეს ერთი დამრჩა
სათქმელად შენთვის, სხვას ვერაფერს ვერ გეტყვი უკვე.

ქოჩო

საით წავიდა, ოიდიპოს, ნეტავი მაინც
შეურვებული შენი ცოლი? მე მეშინია
უბედურებად არ დაიმსხვრეს მისი ღუმილი.

ოიდიპოსი

მოხდეს, რაც არის მოსახდენი. მე გადავწყვიტე,
მონაც რომ დავრჩე, ჩემი გვარი შევიცნო მაინც.
ის კი ქალია და თავისი ამაყი ფიქრით
აღბათ ცხვენია, მდაბიორი რომ გამოვდექი.
მე კი აგრე ვთვლი, მე შვილი ვარ კეთილმომცემი

ბედის ქაღალმერთის და პატივი არა მაქვს მცირე.
მან ისე მშობა, როგორც დედამ, ხოლო და-ძმებად
თვეები მყავდა, მათ გამხადეს მცირეც და დიდიც.
მე, აგრე შობილს, არაფერი ისე არ შემცვლის,
რომ ჩემი გვარის გამოცნობა არ მოვინდომო.

მესამე სტასიმონი

ქოზო

სტროფი ა

მისანი თუ ვარ, მომავლის მცოდნე
და განბრძნობილიც ჩემი გონებით,
ო, კითერონო, ვფიცავ ოლიმპოსს,
ხვალ, სანამ მთვარე გაივსებოდეს,
ოიდიპოსის თანათვისტომს შენ განგადიდებთ,
ოიდიპოსის გამომზრდელს და მის მშობელ დედას,
ფერხულს გავმართავთ შენს სადიდებლად,
შენს სადიდებლად, ვინაც ყოველთვის
საამოდ სწყალობ ტირანებს ჩემსას,
მხსნელო ფოიბოს, შენც სიამით აღგავსოს ამან.

ანტისტროფი ა

ვინ გშობა ნეტა, ვინ გშობა, შვილო,
სულით ნეტართა და უკვდავთაგან,
ეგების პანმა დაგბადა ქალთან,
მთებზე მავალი ლოქსიასის სატროფომ გშვა იქნებ? –

მთათა ველები უყვარს ლოქსიასს.
იქნებ კილენეს დიად მეუფეს
ან იქნებ თვითონ დიდებულ ბაკქოსს
გადაგცა ნიმფამ, როცა გიპოვა,
ბაკქოსს, რომელიც მთის მწვერვალებზე
ცხოვრობს ყოველთვის და ნიმფებთან ერთობა ხშირად.

მეოთხე ეპისოდონი

ოიდიპოსი

თუ შეიძლება, კაცზე, ვინაც ჯერ არ მინახავს,
რამე დავასკვნა, იმ მწყემსს ვხედავ, მგონი, მოხუცო,
აქ რომ გვინდოდა მოგვეყვანა; მისი ჭალარა
უცნობი მწყემსის ხნოვანებას შეეფერება.
ჩემს მსახურებს ვცნობ იმ ხალხს შორის, მას რომ ახლავან,
შენ კი მას, ალბათ, უკეთესად უნდა იცნობდე,
რადგან ადრედაც უნდა გყავდეს ნანახი იგი.

ქოჩო

ეჭვიც ნულარ გაქვს, ჰო, ვიცნობდი, რადგან ლაიოსს
სხვა არეინ ჰყავდა მასზე უფრო ერთგული მწყემსი.

ოიდიპოსი

ჯერ შენა გკითხავ, კორინთოდან მოსულო უცხოვ.
ამაზე ამბობ?

მაცნე

სწორედ მასზე, ახლა რომ ხედავ.

ოიდიპოსი

მოხუცო, თვალი გამისწორე და მიპასუხე
ამ შეკითხვაზე: ლაიოსის მონა იყავი?

მსახუცი

ჰო, მონად ვიშვი იმის სახლში, არ ვუყიდივარ.

ოიდიპოსი

მაინც რა საქმეს აკეთებდი, რითი ცხოვრობდი?

მსახუცი

მთელი ცხოვრება ლაიოსის მწყემსი ვიყავი.

ოიდიპოსი

რა ადგილებში დადიოდი ყველაზე ხშირად?

მსახუცი

კითერონზე და კითერონის მიდამოებში.

ოიდიპოსი

ამ კაცს თუ იცნობ, თუ გინახავს როდესმე იგი?

მსახუცი

სად თუ მინახავს, ვინ კაცზეა, რომ მეკითხები?

ოიდიპოსი

აქ, შენ წინ რომ დგას, რა საერთო გქონია მასთან?

მსახუცი

ისეთი მართლაც არაფერი, უცებ რომ ვიცნო.

მაცნე

არაფერია გასაკვირი, ჩემო ბატონო,
მე მოვაგონებ მივიწყებულს, რადგანაც ვიცი,
გაახსენდება, კითერონზე როგორ ვმწყემსავდით

ნახირს, მას ორი ჯოგი ჰყავდა, მე კიდე – ერთი.
 ერთურთს ვხვდებოდით ორივენი ცხრა თვის მანძილზე,
 გაზაფხულიდან დაწყებული ვიდრე ზამთრამდე.
 ზამთართან ერთად ჩემს ბაგაში წავასხი ჯოგი,
 მანაც ლაიოსს წაუგვარა ბაგაში იგი.
 ხომ ისე ვამბობ, როგორც იყო, ხომ არა ვტყუი?

მსახური

ჰო, მართალს ამბობ, დიდი დროა გასული უკვე.

მაცნე

ახლა კი ის თქვი, რაც თვით იცი, ხომ გადმომეცი
 ოდესღაც ბავშვი, გასაზრდელად რომ ჩამაბარე?

მსახური

მერე რა მოხდა, ვის სჭირდება ამის ძიება?

მაცნე

აი, ეს არის, მეგობარო, ის ჩვილი ბავშვი.

მსახური

წყეულიმც იყავ, გააჩერებ თუ არა ენას!

ოდიპოსი

მას ნურას ერჩი, ბერიკაცო, შენი სიტყვები
 იმის სიტყვებზე მეტადრეა სასჯელის ღირსი.

მსახური

რა დავაშავე, სვეკეთილო, ჩემო მეუფევ?

ოდიპოსი

ის, რომ იმ ბავშვზე არაფერი არ გინდა, გვითხრა.

მსახური

მან არც კი იცის, თუ რას ამბობს, ცუდად ირჯება.

ოიდიპოსი

რახან კეთილად არას ამბობ, ცრემლებით იტყვი.

მსახურო

ღმერთთა გულისთვის, მოხუცებულს ნუ დამაკნინებ.

ოიდიპოსი

ჩქარა ხელები გაუკარით ზურგსუკან მაგას!

მსახურო

ვაი, მე ბედშავს, რის გულისთვის? მაინც რა გინდა?!

ოიდიპოსი

მართლა მიეცი ამ კაცს ბავშვი, სწორს ამბობს იგი?

მსახურო

მივეცი, ნეტავ იმავ დღესვე მოვმკვდარიყავი.

ოიდიპოსი

ასეც იქნება, თუ სიმართლეს არ მომახსენებ.

მსახურო

თუ გეტყვი, მაშინ უფრო მწარედ დავიღუპები.

ოიდიპოსი

როგორც ეტყობა, ხრიკით უნდა ამ კაცს გაგვისხლტეს.

მსახურო

არა, არ მინდა, აკი გითხარ, მივეცი-მეთქი.

ოიდიპოსი

ვისგან მიიღე? შენი იყო? თუ ვინმე სხვისი?

მსახურო

არა, არ იყო იგი ჩემი, ბავშვი სხვამ მომცა.

ოიდიპოსი

ვისგან მიიღე იგი მაინც, ვის სახლში მოგცეს?

მსახური

ღმერთთა გულისთვის, მეუფეო, მეტს ნულარ ეძებ.

ოიდიპოსი

დაიღუპები, თუ ერთხელაც დაგისვი კითხვა.

მსახური

ის ბავშვი მეფე ლაიოსის სახლიდან იყო.

ოიდიპოსი

მონა იყო თუ ნათესავად იშვა მის სახლში?

მსახური

ვაი, მე უკვე მივადექი საშინელ სათქმელს.

ოიდიპოსი

მე კი – მოსასმენს, მაგრამ მაინც მოვისმენ ყოველს.

მსახური

ის ლაიოსის ბავშვი იყო, შენი მეუღლე
სახლში რომ არის, უკეთესად გეტყოდა ყოველს.

ოიდიპოსი

მან მოგცა იგი?

მსახური

სწორედ იმან, ჩემო მეუფე.

ოიდიპოსი

მერედა, რისთვის?

მსახური

იმისათვის, რათა მომეკლა.

ოიდიპოსო

საბრალო დედა!

მსახურო

ავ მისნობას უფრთხოდა იგი.

ოიდიპოსო

რომელ მისნობას?

მსახურო

რომ დედ-მამას მოკლავდა შვილი.

ოიდიპოსო

მერედა ამას რალატომლა მიეცი იგი?

მსახურო

აჰ, შემებრალა, მეუფეო, ასე ვიფიქრე,
რომ სხვა მიწაზე წაიყვანდა ბავშვს უცხო მწყემსი.
გადაარჩინა სავალალოდ მან თურმე იგი,
თუ მართლაც ის ხარ, უბედური შობილხარ მაშინ.

ოიდიპოსო

ვაიმე, ვაი, ყველაფერი ცხადია უკვე.
უკანასკნელად გიცქერ ახლა, ჰოი, ნათელო,
ვიშვი იმათგან, ვისაც ქვეყნად არ უნდა ვეშვი,
ცოლად შევირთე დედაჩემი, მოვკალი მამა.

მეოთხე სცასიმონი

ქოცო

სცროფი ა

ადამიანთა მოკვდავო მოდგმავ,
არარაობად თუ ჩაგთელი მხოლოდ
ამქვეყნად მცხოვრებს.
რადგან ვინ აღწევს ბედნიერებას
იმაზე მეტს, რომ შემდგომში ისევ
ამგვარი ბედით გამოჩენილი
ქვე არ დაეცეს იმ სიმაღლიდან?
მეონე მაგ შენი მაგალითისა,
მაგ შენი ბედის, შენის, საბრალოვ,
ო, ოიდიპოს, მოკვდავთა შორის
ნეტარი არვინ არ მეგულება.

ანცისცროფი ა

შენ, ვინაც ზუსტად ტყორცნე ისარი,
მიზანს მოარტყი და დაიპყარი
ყოველნაირი კეთილდღეობა.
დიდება კრონიდს, შენ დაამარცხე

მრუდეკლანჭება ქალწული იგი
 ლექსითმომისნე და სიკვდილისგან
 ქვეყნის სიმაგრედ წარმოდექ ჩვენთვის,
 ჩემს ბასილევსად იხმობი კიდეც
 ამის გამო, და უდიადესი
 პატივიც გერგო დიად თებეში,
 სადაც შენა ხარ მეფე.

სცნოფი ბ

არის კი ვინმე, შენზე უფრო ბედშავი განა?
 ვინ არის განა ამა სოფლის ცვალებადობით
 მეტ სიავეში ჩავარდნილი?
 ო, ოიდიპოს, სახელოვანო,
 შენ, ო, ვისთვისაც დასამშვიდებლად
 საკმარი გახდა
 ზიარი ყურე ქალთან შერთვისა
 ძისა და მამის ერთ სარეცელზე,
 როგორ შეეძლო ამდენ ხანს მაინც,
 ჩუმად ჰყოლოდი, ბედდამწვარო, მამის სარეცელს?

ანცისცნოფი ბ

აღმოგაჩინა უნებლიე ბოროტმოქმედი
 ყოვლისმხედველმა ჟამმა ბოლოს და ასამართლებს
 მშობლის და შვილის ამ ბოროტ ქორწილს,
 ვაგლახ, ო, შვილო ლაიოსისა,
 ნეტავ არასდროს
 შენ არ მეხილე,
 რადგანაც ახლა
 შეძრწუნებული ვტირი და ვგლოვობ.
 თუმცაღა ერთიც უნდა ვთქვა შენზე:
 შენი წყალობით მოვითქვი სული,
 შენი წყალობით დავხუჭე თვალი.

ექსოდოსი

ექსანჯელოსი

ჰოი, ამ მიწის ღირსეულო მოქალაქენო,
რას არ მოისმენთ, რას არ ნახავთ და რანაირი
გლოვა არ შეგძრავთ, ლაბდაკიდთა ნათესავები
თუ გქვიათ კვლავ და მათ სახელზე თუ წუხხართ ისევ
რადგანაც ვფიქრობ, ვერც ისტროსი და ვერც ფასისი
ვერ განწმენდდა და გადარეცხდა მათს ამ სამყოფელს.
რადგან ბევრია აქ სიავე, განზრახ ნაქმნარი,
სულ მალე ყველა რომ შეიტყობს, სატანჯველთაგან
ის უფრო გეტანჯავს, რაშიც თავად მიგვიძღვის ბრალი.

ქოზო

სხვა რალა დარჩა, უფრო მძიმე, იმაზე მეტი,
ადრე რომ ვნახეთ ჩვენი თვალით, სხვას რალას იტყვი?

ექსანჯელოსი

ის, რაც საჩქაროდ უნდა გითხრათ, თქვენ კი შეიტყობთ:
გარდაიცვალა იოკასტე, ღმერთთა სადარი.

ქოზო

ო, უბედურო! მაგრამ ნეტა ვინ მოკლა იგი?

ექსანტელოსო

თავი მოიკლა. საშინელი და მეტად მძიმე
იყო, რაც იმას დაემართა. თქვენ არ გიხილავთ,
მაგრამ თუ ისევ შემრჩენია მეხსიერება,
ჩემგან მოისმენთ იმ ბედშავის უმძიმეს ტანჯვას.
როგორც კი შევლო წინკარი და შიგნით შევიდა,
რისხვით შეძრულმა თავის საწოლს აშურა მყისვე,
მიდიოდა და თმებს იგლეჯდა ორივე ხელით.
შიგნით შესულმა გადარაზა უმაღლე კარი...
დაუწყო ხმოზა ადრე მოკლულ თავის ლაიოსს,
იმ ბავშვსაც ხმოზდა, რომლისგანაც იმის მეუღლეს
სიკვდილი უნდა რგუნებოდა, შვილის დედა კი
სწორედ იმისთვის გადაეცა, ვისგანაც დედამ
ბედშავი მოდგმა გააჩინა... გლოვობდა საწოლს,
სადაც ქმარი შვა ქმრისაგან და შვილისგან შვილნი.
თუ როგორ მოკვდა, აღარ ვიცი, რადგანაც შიგნით
ოიდიპოსი შემოიჭრა ყვირილით ამ დროს.
ჩვენი დედოფლის აღსასრული ვერ ვნახე, რადგან
მის ქმარს ვუცქერდი, აქეთ-იქით რომ აწყდებოდა.
მოდოდა და მახვილს მთხოვდა, ცოლს დაეძებდა,
ცოლს, ვისაც ცოლი არც კი ეთქმის, ეძებდა იმ ქალს,
ხოდაბუნს, ვინაც ისიც შვა და მისი შვილებიც.
ნახევრად შეშლილს დაიმონმა თუ მიანიშნა
ერთ-ერთმა ამ დროს, არვინ ახლდა სხვა ამ დროს რადგან.
მიუთითაო თითქოს ვინმემ, ხმა აღმოხდა და
კარს დაეძგერა, გამოგლიჯა კალაპოტიდან
მისი ურდული და ოთახში შეიჭრა მყისვე;
იქ იოკასტე დავინახე ჩამოხრჩობილი,
დანული თოკი შემოსჭდოდა ყულფად კისერზე;

საზარელი ხმით დაიბღავლა ამის მხილველმა,
ჩამოხსნა თოკი და როდესაც უკვე მიწაზე
ესვენა ქალი, საშინელი რამ მოხდა ამ დროს,
ოქროს ბალთები ჩამოჰგლიჯა დედოფლის კაბას,
ბალთები, კაბას რომ იჭერდა დედოფლის ტანზე
და ორთავ თვალის უბეებში ჩაიცა უმაღ,
აგრე ამბობდა, ნუროდესო ნახავენ იმას,
რაც თავს დაატყდა და ნურც იმას, რაც ჩაიდინა.
დაე, არასდროს არ იხილონ, რაც არ ხამს ხილვად,
და რაც თვითონ სურთ, ნურასოდეს ეხილოთ მეტად.
აგრე იძახდა, განა ერთგზის, ბევრჯერ ჩაიცა
ისინი მწარედ, დაითხარა ორივე თვალი.
ნიკაპზე წვიმად დასდიოდა სისხლის ნაკადი,
სისხლს კი თვალებიც მოჰყვებოდა, მისგან დათხრილი,
და შავი სითხეც უბეებით გადმოდენილი.
ორივესაგან მოდიოდა ეს ავბედობა,
ორივეს ედო მასში წილი – ქალსაც და კაცსაც.
ხოლო ის ძველი, ადრინდელი ბედნიერება
ბედნიერება იყო მართლაც, ახლა კი, ამ დღეს
ოხვრავა იგი, სიკვდილიც და ვნებაც, შერცხვენაც.
ყველა აქ არის, რასაც ქვეყნად სიავე ჰქვია.

ქოზო

მერედა, ახლა რას აკეთებს ის უბედური?

ექსანცელოსი

ყვირის, განახვანან ურდულები და განუცხადონ
ყველა კადმოსელს, მამისმკვლეელი რომ არის იგი,
და დედის... არა, ამ სიბილწეს უკვე ვერ ვიტყვი.
ყვირის, ქვეყნიდან გააძევონ, რომ დღეის მერე
არ დარჩეს სახლში, თავის წყევლას გადასცა თავი.
თუმც შემწეობას ითხოვს იგი და ვინმე მეგზურს,
რადგან ის სნება, ახლა რომ სჭირს, უფრო მეტია,

ვიდრე მას ძალუძს აიტანოს, თავად მიხვდები;
უკვე იხსნება ურდულები. მალე იხილავ
სანახაობას, თვით მტერსაც რომ შეაძრწუნებდა.

კომპოსი

ქოცო

ვნებაო, კაცთათვის ყველაზე სასტიკო,
ყველაზე სასტიკო მათ შორის, რაც ადრე
მინახავს ოდესმე; ჰოი, შე ბედკრულო,
რომელმა სიშმაგემ შეგიპყრო ეგ ზომ?
ვინ არის ღმერთთაგან ყველაზე დიადი,
თავზე რომ დაგატყდა ესოდენ უწყალოდ?
ვაიმე, ბედშავო! ველარ გიყურებ,
მრავალი რამ მინდა გკითხო და გავიგო,
მრავალიც ვირწმუნო, მრავალიც ავწონო,
აი, რა სასტიკ ძრწოლას ვგრძნობ შენზე.

ოიდიპოსი

ვაიმე, ვაი, ეგ ზომ ბედკრული,
ნეტავ სად მივალ, სად მივალ ნეტავ?
სად მიდის, სად ქრება ჩემი ხმა უმალ?
სად მომიყვანე, ო, დაიმონო?

ქოზო

გაუგონარ და ჯერარნახულ სასტიკ ადგილას.

თიდიპოსი

ჰოი, წყვდიადის

ჩემო ღრუბელო, თავს დამტრიალებ ენითუთქმელი,

ო, უძღვევლო და უზურგქარო.

ვაგლახ,

ო, როგორ შემოვიდა, როგორ ჩამერჭო

ის ბალთები და სიავეთა ბოროტი ხსოვნა.

ქოზო

არაფერია გასაკვირი, რომ ამ ტანჯვაში

ორმაგად გლოვობ და ორმაგად ფიქრობ ბოროტზე.

თიდიპოსი

ო, მეგობარო,

შენ ერთი შემრჩი ერთგულ მსახურად; უსინათლოსთვის

ისევ და ისევ შენ ხარ მზრუნველი.

ვაიმე,

როდი ხარ ჩემთვის დაფარული, რადგან შენი ხმით

ახლაც კარგად გცნობ, თუმც წყვდიადში დანთქმული დავალ.

ქოზო

ჰოი, ამ ცოდვის ჩამდენელო, როგორ გაბედე

თვალების დათხრა? ვინ გიბიძგა დაიმონთაგან?

თიდიპოსი

აპოლლონია, მეგობრებო, აპოლლონია,

ჩემ სიავეთა და ვნებათა აღმსრულებელი.

ხოლო თვალები განა სხვა ვინმემ –

მე დავიბრმავე ჩემივე ხელით.

რადგან, რად მინდა თვალის სინათლე,

თუკი თვალხილულს არაფერი მინახავს ტკბილი?

ქოჩო

მართლაც აგრეა, როგორც შენ ამბობ.

თიდიპოსი

ვინ იყო ჩემთვის ხილვად საამო,
ანდა ვინ არის კიდეც ისეთი,
კარგი მითხრას და ყური დავუგდო?
ო, წამიყვანეთ, მეგობრებო, რაც შეიძლება
სასწრაფოდ სადმე წამიყვანეთ, მე, თქვენი მანკი,
ყველაზე მეტად წყეული და უკვდავ ღმერთთათვის
მოკვდავთა შორის უსაძაგლესი.

ქოჩო

გონებითა და შენი ბედით საბრალოებლო,
მსურს, რომ არასდროს არაფერი შევიტყო შენზე.

თიდიპოსი

დე, დაილუბოს იგი, ვინაც ამ საძოვარზე
ბორკილი შემხსნა და სიკვდილისგან
გადამარჩინა;
არანაირი მაღლი ჩემთვის მას არ უქნია,
რადგან მაშინ რომ მოვმკვდარიყავი,
არც ვიქცეოდი სატანჯველად არავისათვის.

ქოჩო

ჩემთვისაც ასე აჯობებდა.

თიდიპოსი

არ ვიქცეოდი მე მამისმკვლელად,
არც არასოდეს არ მიწოდებდნენ
მშობელ დედასთან შეუღლებულს.
ულმერთოდ დავრჩი და იმათი უღირსი ძე ვარ,
ვინც მოზიარედ გამაჩინა მათი სარეცლის.

თუ რამე არის თვით ბოროტზე უფრო ბოროტი,
ის მოინია ოიდიპოსმა.

ქოცო

არ ვიცი, სწორად ვით ჩავთვალო, რაც თავს უყავი,
რადგან ბრმად ყოფნას ისევ ის სჯობს, სულ რომ არ იყო.

ოიდიპოსი

ნულარ მასწავლი, ნულარ მეტყვი ნურაფერს მეტად,
რომ არასწორად გავაკეთე, რაც გავაკეთე,
რადგან არ ვიცი, რა თვალებით გავუსწორებდი
მზერას მამაჩემს ბნელ ჰადესში, ვით შევხედავდი
საბრალო დედას; იმ საქმისათვის, მათ რომ ვუყავი,
ჩამოხრჩობაც კი მცირე არის ჩემთვის ამჯერად.
მაგრამ, მართლაცდა, საამოა საცქერად ჩემთვის
ჩემი შვილები, დედაჩემმა რომ გამოზარდა.
ვერ იხილავენ მათ ვერასდროს ჩემი თვალები;
ველარც ქალაქს და ველარც გოდოლს, ვერც დაიმონთა
წმინდა ქანდაკებს იხილავენ, რადგან ისინი
მე დაუუკარგე ჩემსავე თავს, მე, ვინც თებეში
უპირველესი კაცი ვიყავ. აკი თვით ვბრძანე
იმ უწმინდურის გაძევება, ვინაც ღმერთებმა
მკრეხელად ცნეს და ლაიოსის ცოდვილ გვარისად.
მე, ამნაირი ჩემი ცოდვის გამომცხადებელს,
მზერა ვით უნდა გამემართა ქალაქელთათვის?
ვერ ვიქმდი ამას, იმის ძალაც რომ მქონებოდა,
სმენაც დამეხშო, მხოლოდ მაშინ თუ დავრჩებოდი
ყველასგან მარტო, რადგან მაშინ თულა შევძლებდი
რომ არავისთვის არ მეცქირა და არ მესმინა,
რადგან ავ ფიქრთა გარეშეა ცხოვრება ტკბილი.
ო, კითერონო, რად მიმიღე? და თუ მიმიღე
უმაღლე რად არ მომაკვდინე, რომ არასოდეს
არ გამემხილა მოკვდავთათვის, ვისი გვარის ვარ?

ჰოი, პოლიბოს, ო, კორინთოვ, ო, ძველო სახლო,
 მე რომ მშობლიურ სახლად გთვლიდი, ბოროტებათა
 რა ჩირქიანი სილამაზე გამოგიზრდივართ!
 ახლალა მივხვდი, ბოროტთაგან ბოროტი რომ ვარ.
 ო, სამო გზაო, დაბურულო ტყიანო ხევო,
 და შენაც, ტევრო, და ვინრობო გზაგსაყარისა,
 ვინც ამ ხელებით შეინოვეთ დაღვრილი სისხლი,
 სისხლი მამისა, გახსოვთ განა, თუ რა ბოროტი
 საქმენი ვქმენი თქვენთვის მაშინ და მერეც, როცა
 თებეში მოველ. თუ რა ვქენი? ქორწინებანო,
 გვშობეთ და მერმე, როცა გავჩნდით, ისევ უკანვე
 ამოანთხიეთ ჩვენი თესლი, ერთი სისხლისად
 შობეთ მამები, შობეთ ძმები, შობეთ ვაჟები,
 შობეთ ცოლები, სარძლონი და შობეთ დედები
 და კაცთა შორის ყოველგვარი სასირცხვო საქმე.
 მაგრამ, ო, არ ხამს სიავეთა კვლავ გახსენება,
 რაც შეიძლება, ო, საჩქაროდ, ღმერთთა გულისთვის,
 თებედან სადმე გადამკარგეთ, მომკალით, ანდა
 ზღვაში დამანთქეთ, ნულარ მნახავთ ნულარასოდეს,
 მოდით, ღირსებად მიიჩნიეთ ჩემთან შეხება.
 ნუ გეშინიათ, დამიჯერეთ, ჩემი სიავე
 ჩემ გარდა არვის არ ეკუთვნის სატარებელად.

ქოწო

აჰა, რის ქმნასაც ჩვენგან ითხოვ, იმის საქმნელად
 კრეონტი მოდის ახლა შენთან, ის გირჩევს რამეს,
 შენ ნაცვლად ახლა თებეს მცველად ის დარჩა მხოლოდ.

ოიდიპოსი

ვაიმე... ნეტავ რა სიტყვებით მივმართო კრეონტს?
 რა სამართალს და ერთგულებას ველოდო მისგან,
 თუ ადრე მასთან უსამართლო ვიყავი მხოლოდ.

კბეონცი

მისთვის არ მოველ, ოიდიპოს, შენ რომ დაგცინო,
და საყვედურით გიპასუხო შენს სიავეზე.
თუ კაცთა მიმართ არ გრძნობთ სირცხვილს, დე, ჭელიოსის
აღს მოერიდეთ, ქვეყნად ყოვლის მასაზრდოებელს,
ნუ წარმოაჩენთ ცოდვას შიშვლად, რასაც არც მიწა,
არც წმინდა წვიმა და სინათლე აღარ მიიღებს.
დე, ისევ სახლში შეიყვანეთ საჩქაროდ იგი;
რადგან მარტოდენ ნათესავებს შეეფერება
ნათესავების სიავეთა ცქერა და სმენა.

ოიდიპოსი

ღმერთთა გულისთვის, მოლოდინი რა გამიმტყუნე,
და შენ, ჩჩეული, ჩემთან მოხველ, უბოროტესთან,
გთხოვ დამიჯერო, შენთვის ვიტყვი და არა ჩემთვის.

კბეონცი

ასე გულდაგულ რას მოითხოვ, რომ აგისრულო?

ოიდიპოსი

გთხოვ, გამაძევო ამ მიწიდან, იქ გამაძევო,
სადაც ვერავინ ველარ შეძლებს ჩემთან ლაპარაკს.

კბეონცი

გწამდეს, მართლაცდა აგრე ვიქმდი, ის რომ არ მსურდეს,
ჯერ ღმერთებისგან მოვისმინო, როგორ მოვიქცე.

ოიდიპოსი

აკი სავსებით ცხადი არის უკვე ღმრთის სიტყვა,
დალუპვა მელის უღმერთო და უღირს მამისმკვლელს.

კბეონცი

მართლაც აგრეა ეგ ნათქვამი, მაგრამ ამჯერად
ხამს, უკეთესად რომ გავიგო, როგორ მოვიქცეთ.

ოდიპოსი

განა ესოდენ უბედურზე ჰკითხავ ღვთაებას?

კრეონცი

ჰო, რადგან ახლა, ალბათ, შენც გაქვს რწმენა ღმერთისა.

ოდიპოსი

მაშ, შენ გავალებ, შენ შეგთხოვ და შენ გევედრები,
 შენ, ვინაც ასე მართლად ზრუნავ შენიანებზე,
 დაკრძალე იგი, სასახლეში რომ წევს ამ წუთას.
 მე კი ნუროდეს ნულარ ჩამთვლის ჩემი ქალაქი
 ღირსად იმისა, რათა მასში ვიცხოვრო ისევ.
 მთაზე გამიშვი საცხოვრებლად, მთაზე, რომელიც
 ჩემს კითერონად იწოდება, დედამ და მამამ
 მე რომ სამარედ გამიმზადეს ჯერ კიდე ცოცხალს,
 ვინც მე გამწირა, მათვე მომკლან, დაე, იმ მთაზე.
 მაგრამ მე ვიცი, რომ არც სნება მომკლავს რაიმე
 და არც სხვა რამე; სასიკვდილოდ როდი გადავრჩი
 ოდესლაც?! არა, სატანჯველად გადავრჩი მაშინ.
 დაე, წავიდეს ჩვენი ხვედრი, საითაც მიდის;
 ჩემს ვაჟკაცებზე ნუ იზრუნებ, კრეონტ, რადგანაც
 მამაკაცები არიან და ამ ცხოვრებაში
 მათ არ გატანჯავს გასაჭირი ოდესმე დიდად;
 ხოლო ჩემს ბედშავ და საბრალო ქალიშვილებზე,
 რომელთათვისაც არასოდეს არ იდგმებოდა
 მაგიდა ცალკე, ჩემ გარეშე, არამედ მუდამ
 იგივე ჰქონდათ, რაც მათ მამას, ამას გავედრებ,
 მათზე იზრუნე, კრეონტ, ჩემთვის; ო, დამრთე ნება,
 ხელით შემეხონ და ვიგლოვო ეს ჩემი ჭირი.
 წადი, მეუფევე,
 კეთილშობილო გვაროვანო, ხელს შევახებ და
 ვით თვალხილული, ისე შევძლებ მათ წარმოსახვას.
 ნეტა რას ვამბობ?

ჰოი, ღმერთებო, სანუკველი ჩემი შვილების
 ხმა ხომ არ მესმის, შემობრალა განა კრეონტმა?
 აქ მომიყვანა საყვარელი განა შვილები?
 ხომ არა ვცდები?

კრეონტი

არა, არ ცდები; მართლაც მომყავს ისინი შენთან.
 რადგანაც ვიცი, თუ რა ძლიერ გიყვარს ისინი.

აიდიპოსი

სვებედნიერი იყავ, კრეონტ, და უკეთესი
 შეგხვდეს შენს გზაზე დაიმონი, ვიდრე მე შემხვდა.
 შვილებო, სად ხართ? ისევ მოდით, ო, მომეახლეთ,
 ამ ბედშავ ხელებს, ხელებს თქვენი ტანჯული ძმისას,
 ხელებს, რომლებმაც თქვენი ღვიძლი, მშობელი მამის
 თვალები ჩაკლეს და ჩააქრეს სამარადისოდ.
 ჩემო შვილებო, მამათქვენმა, ვით გუთნისდემამ,
 იმისგან გშობათ, ვის მიერაც თავადვე იშვა.
 თქვენზე ვტირივარ, რომ არ ძალმიძს თქვენი დანახვა,
 ვფიქრობ, სვემწარე შეიქმნება თქვენი ცხოვრების
 ნაწილი, ან რომ გაატარებთ მოკვდავთა შორის.
 ქალაქელების რა კრებულზე, ან რა ზეიმზე
 არ წახვალთ ნეტავ, რომ შვების და სიამის ნაცვლად
 ისევ ცრემლებით არ დაბრუნდეთ თქვენსავე სახლში!
 ხოლო, როდესაც ქორწინების ასაკს მიაღწევთ,
 ვინ, ვინ გაბედავს, რომ მიიღოს, ჩემო შვილებო,
 სირცხვილი, რაიც ჩემს დედ-მამას აწევს კისერზე,
 და მათთან ერთად თქვენს მშობლებსაც რომ ერგო წილად.
 რალა ჭირია, აქ არ იყოს. თქვენმა მშობელმა
 თავისი მამა მოაკვდინა, დედას შეერთო,
 საკუთარ დედას, რომლისგანაც თვით წარმოიშვა,
 თქვენც მისგან გშობათ, რომლისგანაც თავადვე იშვა.
 გაგიხსენებენ ყოველივეს, და ვინ შეგირთავთ?

არვინ, შვილებო, აღარავინ, ცხადზე ცხადია,
 გაუთხოვარნი, მარტოსულნი დაილუპებით.
 ო, მენეკევის ვაჟიშვილო, რახან ერთადერთ
 მამად დაურჩი ჩემ ასულებს – აკი არა ჰყავთ
 მათ უკვე დედა და არც მამა არა ჰყავთ უკვე –
 ნუ გადაქცევ მათხოვრებად დისშვილებს შენსას,
 ნუ იზამ იმას, მათაც შეხვდეთ ჩემი სიავე,
 ო, შეიბრაღე, ორივენი მარტოკა დარჩნენ,
 ასე ნორჩები, შენს იმედად დარჩნენ ისინი.
 ხელზე გეხები, დიდებულო, მომეცი სიტყვა.
 თქვენ კი, შვილებო, მონიფული ჭკუა რომ გქონდეთ,
 დაგარიგებდით მრავალ რამეს, ახლა კი ის მსურს,
 რომ იქ ვიცხოვრო, სადაც შემფერს, თქვენ კი ორთავეს,
 დაე, ჩემსაზე უკეთესი ცხოვრება გერგოთ.

კრეონცი

შენ საკმარისად იტირე უკვე და ახლა ის სჯობს,
 სახლში შეხვიდე.

ოიდიპოსი

არა მსურს, მაგრამ გემორჩილები.

კრეონცი

ყველაფერს თავის დრო და ჟამი აქვს.

ოიდიპოსი

იცო, როგორი პირობით წავალ?

კრეონცი

იტყვი და მაშინ მოვისმენ კიდეც.

ოიდიპოსი

რაც შეიძლება, შორს წამიყვანო.

კბეონცი

შენ მე იმას მთხოვ, რასაც ღმერთი წყვეტს.

ოიდიპოსი

საძულველი ვარ აკი ღმერთთათვის.

კბეონცი

აგისრულდება მალე სურვილი.

ოიდიპოსი

გულისხმობ რამეს?

კბეონცი

რაც თვით არ ვიცი, არ მიყვარს ხოლმე მასზე მსჯელობა.

ოიდიპოსი

მაშ, წამიყვანე ახლა აქედან.

კბეონცი

წადი, დატოვე შენი შვილები.

ოიდიპოსი

ო, ნუ წამართმევ სანუკვარ შვილებს.

კბეონცი

ნუ განიზრახავ ყველაფრის ფლობას,

რადგანაც იმან, რასაც შენ ფლობდი, არარა არგო

ცხოვრებას შენსას.

ქოჩო

ო, ძველთაძველი თებეს მცხოვრებნო, აჰა, შეხედეთ, ოიდიპოსი, ვინც იმ ცნობილი გამოცანების შეძლო ამოხსნა, და ვინც თებეში პირველი იყო და უდიდესი, და ვისაც შურით უცქერდა ყველა, ავბედობათა რა აუნერელ უფსკრულში არის დანთქმული ახლა. დაე, სუყველამ მოკვდავის, ბოლო დღეზე მიაპყროს თავისი მზერა

და ბედნიერად ნუ ჩათვლის ხოლმე მოკვდავი მოკვდავს,
სანამდის იგი
ყოველნაირი ტანჯვის გარეშე არ გადალახავს სიცოცხლის
საზღვარს.